

ธาตุลงวิภัตติอาขยาต ๘ หมวด

หมวด ภู ธาตุ (อ).....๒	หมวด ทิว ธาตุ (ย).....๒๗	หมวด กี ธาตุ (นา).....๓๔	หมวด ตน ธาตุ (โอ).....๓๙
หมวด รุช ธาตุ (อ).....๒๓	หมวด สุ ธาตุ (ณ ณา).....๓๒	หมวด คห ธาตุ (ณหา).....๓๘	หมวด จุร ธาตุ (เณ ณย).....๔๓

หมวด ภู ธาตุ (อ).....๒
ปจ หุง ต้ม cook.....๒
อห, พรุ กล่าว พุด say.....๓
วจ กล่าว พุด say.....๔
วท กล่าว พุด say.....๕
ลภ ได้ get receive.....๖
มร ตาย die.....๗
คม ไป, ถึง go.....๘
ภู มี เป็น There is/are, to be.....๙
หุ มี เป็น There is/are, to be.....๑๐
อส มี เป็น There is/are, to be.....๑๑
วส อยู่ live.....๑๒
อิภข เห็น ดู see.....๑๓
สี นอน sleep.....๑๓
ชิ ชนะ win defeat.....๑๔
ทิส เห็น see look.....๑๕
ทา ให้ give.....๑๖
ฐา ยืน ตั้ง ดำรง stand ออกมม.....๑๗
อุ-ฐา ลุกขึ้น stand up ออกมม.....๑๘
หมวด รุช ธาตุ (อ).....๑๙
รุช ปิด กั้น close cover.....๑๙
ภุช กิน eat.....๒๐
ลิป ฉาบ ทา smear.....๒๐
มุจ ปล่อย release, free สกมม.....๒๑
ภิท ตี ต่อย ทูบ ทำลาย break destroy สกมม.....๒๑
ฉิท ตัด, บั่น, แบ่ง, ฝ่า cut break destroy สกมม.....๒๒
หมวด ทิว ธาตุ (ย).....๒๓
ทิว เล่น play ออกมม.....๒๓
สิว เย็บ sew.....๒๓
ชี ลิ่น หมดลิ่น extinct ออกมม.....๒๔
พุธ รู้ know.....๒๔
มุห หลง ออกมม.....๒๕
มุส ลืม forget.....๒๕
รช ย้อม dye.....๒๖

มุจ หลุด พ้น หลุดพ้น escape, be free from ออกมม.....๒๖
ภิท แตก break ออกมม.....๒๗
ฉิท ขาด be torn, be cut off ออกมม.....๒๗
ชน เกิด be born ออกมม.....๒๘
หมวด สุ ธาตุ (ณ ณา).....๒๙
สุ ฟัง hear listen.....๒๙
วุ ร้อย.....๓๐
ลี ผูก bind.....๓๐
หมวด กี ธาตุ (นา).....๓๑
กี ซื้อ buy.....๓๑
ชิ ชนะ win defeat.....๓๑
จิ ก่อ สั่งสม สะสม collect.....๓๒
จุ กำจัด ทำลาย destroy.....๓๒
ญา รู้ know.....๓๓
ลู เกี่ยว, ตัด.....๓๔
ฝู ผิด, ไปรย.....๓๔
หมวด คห ธาตุ (ณหา).....๓๕
คห ถือ, จับ, รับ.....๓๕
หมวด ตน ธาตุ (โอ).....๓๖
ตน แผ่ไป สกมม.....๓๖
กร ทำ make do.....๓๗
สกก (สก) อาจ สามารถ ออกมม.....๓๘
ชาคร ตื่น ออกมม.....๓๙
หมวด จุร ธาตุ (เณ ณย).....๔๐
จุร ลัก steal.....๔๐
ตก ตรึก คิด think.....๔๑
ลกข กำหนด.....๔๒
มนต ปรีกษา.....๔๓
จินต คิด, รู้, นึก think.....๔๔
ภถ พุด กล่าว say.....๔๕
ทิส แสดง (นามธรรม), กล่าว, สวด show preach teach.....๔๖
ทิส แสดง (รูปธรรม) show.....๔๗

หมวด ภู ธาตุ (อ)

ปจ หุง ต้ม cook

กัตตุวจาก: ปจ + อ = ปจ

วตตมานา

ป.	โส ปจติ ปจเต	เต ปจนติ ปจนเต
ม.	ตวิ ปจสิ	ตุมเห ปจถ
อ.	อหิ ปจามิ	มยิ ปจาม

ปถจมี

ป.	โส ปจตุ ปจติ	เต ปจนตุ
ม.	ตวิ ปจาทิ ปจ ปจสสุ	ตุมเห ปจถ
อ.	อหิ ปจามิ	มยิ ปจาม

สตุตมี

ป.	โส ปเจยย ปเจ ปเจถ	เต ปเจยยิ
ม.	ตวิ ปเจยยาลิ	ตุมเห ปเจยยถ
อ.	อหิ ปเจยยามิ ปเจยยิ	มยิ ปเจยยาม

ปโรกขา

ป.	โส ปปจ	เต ปปจ
ม.	ตวิ ปปเจ	ตุมเห ปปจถ
อ.	อหิ ปปจ	มยิ ปปจิม

หมวดปโรกขา ทำเทวภาวะต้นธาตุเสมอ

หิยัตตนิ

ป.	โส อปจา อปจ ^๑	เต อปจ
ม.	ตวิ อปโจ อปจา อปจ ^๒	ตุมเห อปจถ
อ.	อหิ อปจ	มยิ อปจิม ^๓

^๑อา มักรัสสะเป็น อ ^๒มักใช้ อา แทน โอ

^๓มท ใน กัจ. เป็น มหา

อัชชัตตนิ

ป.	โส อปจ	เต อปจ อปจสุ อปจิส
ม.	ตวิ อปจ	ตุมเห อปจถ
อ.	อหิ อปจ	มยิ อปจิม

อุมักใช้คู่กับ ส อาคม เป็น -สุ นอกนั้นมักแปลงเป็น อีส
รัสสะ มหา เป็น มท บ้าง

ภวิสสันติ

ป.	โส ปจิสสติ	เต ปจิสสนติ
ม.	ตวิ ปจิสสสิ	ตุมเห ปจิสสถ
อ.	อหิ ปจิสสามิ ปจิสส	มยิ ปจิสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อปจิสสา อปจิส	เต อปจิสสสุ
ม.	ตวิ อปจิสเส	ตุมเห อปจิสสถ
อ.	อหิ อปจิสส	มยิ อปจิสสาม

อ อาคม ลงหน้าธาตุ ที่ลงวิภัตติในหมวดหิยัตตนิ อัชชัตตนิ
กาลาติปัตติ

กัมมวจาก ลง อี ย

ปจีย: ปจียเต (ปจียติ)

ปจจ: ปจจเต (ปจจติ)

เหตุกัตตุวจาก ลง เณ ฌย ฌาเป ฌาปย

ปาเจ ปาเจ ปาจาเป ปาจาปย:

ปาเจติ ปาเจยติ ปาจาเปติ ปาจาปยติ

ปาเจสิ ปาเจยิ ปาจาเปสิ ปาจาปยิ (อัชชัตตนิ เอก.)

ปาเจสุ ปาเจยิสุ ปาจาเปสุ ปาจาปยิสุ (อัชชัตตนิ พหุ.)

เหตุกัมมวจาก ลง เณ ฌย ฌาเป ฌาปย และ อี ย

ปาจีย ปาเจยีย ปาจาปีย ปาจาปยีย:

ปาจียเต ปาเจยียเต ปาจาปียเต ปาจาปยียเต

ปาจียติ ปาเจยียติ ปาจาปียติ ปาจาปยียติ

อห, พรุ กล่าว พุด say

ปโรกขา

ป.	โส อาท	เต อาทุ อหุ*
ม.	ตวิ อาท	ตุมเทออาทิตถ
อ.	อห อาท	มย อาทิมห

* รัสสะเป็น อ ได้ เพื่การรักษาครุลหุในฉันท

อัชชัตตนี

ป.	-	เต อาทิสุ
----	---	-----------

มักใช้ ปโรกขา เอก. และ อัชชัตตนี พหุ. คู่กัน

ป.	โส อาท	เต อาทิสุ
----	--------	-----------

ธาตุนี้ ใช้ในหมวดปโรกขาและอัชชัตตนี ปฐมบุรุษ เท่านั้น

ปุริโส อาท. ปุริสา อาทิสุ.

เตนาหุ โปราณา.

เตน (การณน) อาทุ โปราณา (อาจริยา).

วจ กล่าว พุด say

วจ + อ = วจ

วตตมานา

ป.	โส วจติ	เต วจนติ
ม.	ตวั วจสิ	ตุมฺเห วจถ
อ.	อหิ วจามิ	มยํ วจาม

ปณจมี

ป.	โส วจตุ	เต วจนตุ
ม.	ตวั วจาหิ วจ	ตุมฺเห วจถ
อ.	อหิ วจามิ	มยํ วจาม

สตตมี

ป.	โส วจเยย วจ วจถ	เต วจเยยํ
ม.	ตวั วจเยยาสิ	ตุมฺเห วจเยยถ
อ.	อหิ วจเยยามิ วจเยยํ	มยํ วจเยยาม

หิยัตตนิ

ป.	โส วจจา วจจ อโวจ	เต วจจ
ม.	ตวั วจจา วจจ อโวจ	ตุมฺเห วจจถ
อ.	อหิ วจจ	มยํ วจจมห

อชัตตนิ

ป.	โส วจจิ	เต วจจิสฺ
ม.	ตวั วจจิ	ตุมฺเห วจจิตถ
อ.	อหิ วจจิ	มยํ วจจิมหา

ป.	-	เต อโวจํ
ม.	-	ตุมฺเห วจจถ อโวจถ
อ.	-	มยํ อโวจมห

ใช้ หิยัตตนิ เอก. และ อชัตตนิ พหุ. คู่กัน

ป.	โส วจจา วจจ อโวจ	เต อโวจํ
ม.	ตวั วจจา วจจ อโวจ	ตุมฺเห วจจถ อโวจถ
อ.	อหิ วจจ	มยํ อโวจมห

มา ภิกขเว เอวํ วจจถ.

(ตวั) มา เอวํ วจจ.

(ตุมฺเห) มา เอวํ วจจถ/อโวจถ.

อายุสฺมา สาริปฺุตโต อโวจ.

อโวจมห โข มยํ ตํ ภวนตํ โคตม.

ภวิสสันติ

ป.	โส วจิสฺติ	เต วจิสฺนติ
ม.	ตวั วจิสฺสิ	ตุมฺเห วจิสฺถ
อ.	อหิ วจิสฺสามิ วจิสฺสํ	มยํ วจิสฺสาม

ป.	โส วกฺขติ	เต วกฺขนติ
ม.	ตวั วกฺขสิ	ตุมฺเห วกฺขถ
อ.	อหิ วกฺขามิ	มยํ วกฺขาม

ลภ สฺส แปลง วจ เป็น วกฺข

กาลาติปัตติ

ป.	โส วจิสฺส	เต วจิสฺสํ
ม.	ตวั วจิสฺเส	ตุมฺเห วจิสฺสถ
อ.	อหิ วจิสฺสํ	มยํ วจิสฺสามหา

วท กล่าว พูด say

วท + อ = วท

วตตมานา

ป.	โส วทติ	เต วทนุติ
ม.	ตุวิ วทลล	ตุมุเท วทล
อุ.	อหิ วทามิ	มยิ วทาม

ป.	โส วเทติ	เต วเทนุติ
ม.	ตุวิ วเทลล	ตุมุเท วเทล
อุ.	อหิ วเทมิ	มยิ วเทม

เอา อ เป็น เอ

ป.	โส วชชติ	เต วชชนุติ
ม.	ตุวิ วชชลล	ตุมุเท วชชล
อุ.	อหิ วชชามิ	มยิ วชชาม

แปลง วท เป็น วชช บ้าง

ปณจมี

ป.	โส วทตุ วเทตุ	เต วทนุตุ
ม.	ตุวิ วเทหิ วท	ตุมุเท วเทล
อุ.	อหิ วทามิ	มยิ วทาม

สตุตมี

ป.	โส วเทยย วเท วเทล	เต วเทยยุ
ม.	ตุวิ วเทยยาลล	ตุมุเท วเทยยาล
อุ.	อหิ วเทยยามิ วเทยยิ	มยิ วเทยยาม

อัชชัตตมี

ป.	โส อวท	เต อวทิสุ
ม.	ตุวิ อวท	ตุมุเท อวทิตล
อุ.	อหิ อวท	มยิ อวทิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส วทิสฺสติ	เต วทิสฺสนติ
ม.	ตุวิ วทิสฺสลล	ตุมุเท วทิสฺสล
อุ.	อหิ วทิสฺสามิ วทิสฺส	มยิ วทิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อวทิสฺส	เต อวทิสฺสสุ
ม.	ตุวิ อวทิสฺเส	ตุมุเท อวทิสฺสล
อุ.	อหิ อวทิสฺส	มยิ อวทิสฺสามหา

ลก ได้ get receive

ลก + อ = ลก

วตตมานา

ป.	โลโส ลกติ	เต	ลกนฺติ
ม.	ตฺวั ลกสิ	ตุมฺเห	ลกถ
อุ.	อหํ ลกามิ	มยํ	ลกาม

ปยจมี

ป.	โลโส ลกตุ	เต	ลกนฺตุ
ม.	ตฺวั ลกาหิ ลก	ตุมฺเห	ลกถ
อุ.	อหํ ลกามิ	มยํ	ลกาม

สศตมี

ป.	โลโส ลกยย ลก ลกถ	เต	ลกยฺยํ
ม.	ตฺวั ลกยยาสิ	ตุมฺเห	ลกยยถ
อุ.	อหํ ลกยยามิ ลกยยํ	มยํ	ลกยยาม

หิยัตตนิ

ป.	โลโส อลภา อลก	เต	อลญ
ม.	ตฺวั อลภา อลก	ตุมฺเห	อลกถ
อุ.	อหํ อลภํ	มยํ	อลกมฺห

อัชัตตนิ

ป.	โลโส อลภิ อลตถ ^๑	เต	อลภิสฺสุ
ม.	ตฺวั อลภิ อลตถ ^๑	ตุมฺเห	อลภิตถ
อุ.	อหํ อลภิ อลตถ ^๒	มยํ	อลภิมฺหา

^๑ แปลง อี เป็น ตถ, อี เป็น ตถิ แล้วลบที่สุทธาตุ

ภวิสสันติ

ป.	โลโส ลภิสฺสติ	เต	ลภิสฺสนฺติ
ม.	ตฺวั ลภิสฺสสิ	ตุมฺเห	ลภิสฺสถ
อุ.	อหํ ลภิสฺสามิ ลภิสฺสํ	มยํ	ลภิสฺสาม

ป.	โลโส ลจจติ	เต	ลจจนฺติ
ม.	ตฺวั ลจจสิ	ตุมฺเห	ลจจถ
อุ.	อหํ ลจจามิ	มยํ	ลจจาม

ลป สส แปลง ลก เป็น ลจจ

กาลาติปตติ

ป.	โลโส อลภิสฺส	เต	อลภิสฺสํ
ม.	ตฺวั อลภิสฺเส	ตุมฺเห	อลภิสฺสถ
อุ.	อหํ อลภิสฺสํ	มยํ	อลภิสฺสามฺหา

มร ตาย die

มร + อ = มร

วตตมานา

ป.	โส มรติ	เต มรนติ
ม.	ตฺวํ มรสิ	ตฺมฺเห มรถ
อุ.	อหํ มรามิ	มยํ มราม

ปลจมี

ป.	โส มรตุ	เต มรนตุ
ม.	ตฺวํ มราหิ มร	ตฺมฺเห มรถ
อุ.	อหํ มรามิ	มยํ มราม

สคตมี

ป.	โส มเรยย มเร มเรถ	เต มเรยฺยํ
ม.	ตฺวํ มเรยยาลิ	ตฺมฺเห มเรยยถ
อุ.	อหํ มเรยยามิ มเรยฺยํ	มยํ มเรยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อมริ	เต อมริสฺสุ
ม.	ตฺวํ อมริ	ตฺมฺเห อมริสถ
อุ.	อหํ อมริ	มยํ อมริมฺหา

ภวิสสันติ

ป.	โส มริสสติ	เต มริสสนติ
ม.	ตฺวํ มริสสสิ	ตฺมฺเห มริสสถ
อุ.	อหํ มริสสามิ มริสสํ	มยํ มริสสาม

กาลาติปตติ

ป.	โส อมริสส	เต อมริสสํสุ
ม.	ตฺวํ อมริสเส	ตฺมฺเห อมริสสถ
อุ.	อหํ อมริสสํ	มยํ อมริสสามฺหา

คม ไป, ถึง go

คม + อ = คม คจฉ

วตตมานา

ป.	โส คจฉติ	เต คจฉนติ คจฉเร*
ม.	ตวั คจฉลี	ตุมเห คจฉถ
อ.	อหิ คจฉามิ	มยิ คจฉาม

* เอา อนติ เป็น เร

ปลงจมี

ป.	โส คจฉตฺ	เต คจฉนตฺ
ม.	ตวั คจฉาหิ คจฉ	ตุมเห คจฉถ
อ.	อหิ คจฉามิ	มยิ คจฉาม

สตุตมี

ป.	โส คจฉเยย คจฉเอ คจฉเอถ	เต คจฉเยยฺ
ม.	ตวั คจฉเยยาลี	ตุมเห คจฉเยยถ
อ.	อหิ คจฉเยยามี คจฉเยยิ	มยิ คจฉเยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อคจฉิ	เต อคจฉิสฺ
ม.	ตวั อคจฉิ	ตุมเห อคจฉิตถ
อ.	อหิ อคจฉิ	มยิ อคจฉิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส คจฉิสฺสติ	เต คจฉิสฺสนติ
ม.	ตวั คจฉิสฺสลิ	ตุมเห คจฉิสฺสถ
อ.	อหิ คจฉิสฺสามิ คจฉิสฺสํ	มยิ คจฉิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อคจฉิสฺส	เต อคจฉิสฺสํ
ม.	ตวั อคจฉิสฺเส	ตุมเห อคจฉิสฺสถ
อ.	อหิ อคจฉิสฺสํ	มยิ อคจฉิสฺสามหา

วตตมานา

วตตมานา แปลง คม เป็น คจฉ. ในเหตุกัตตฺวาจาก ไม่แปลงบ้าง เช่น อนภาวิ คเมติ. ให้ถึงความไม่มี.

ปลงจมี

ป.	โส คมตฺ	เต คมนตฺ
ม.	ตวั คมาหิ คม	ตุมเห คมถ
อ.	อหิ คมามิ	มยิ คมาม

สตุตมี

ป.	โส คเมยฺย คเม คเมถ	เต คเมยฺยํ
ม.	ตวั คเมยฺยาลี	ตุมเห คเมยฺยถ
อ.	อหิ คเมยฺยามี คเมยฺยิ	มยิ คเมยฺยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อคมิ	เต อคมิสฺ
ม.	ตวั อคมิ	ตุมเห อคมิตถ
อ.	อหิ อคมิ	มยิ อคมิมหา

ป.	โส อคมาลี	เต อคมิสฺ
ม.	ตวั อคมาลี	ตุมเห อคมิตถ
อ.	อหิ อคมาลี	มยิ อคมิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส คมิสฺสติ	เต คมิสฺสนติ
ม.	ตวั คมิสฺสลิ	ตุมเห คมิสฺสถ
อ.	อหิ คมิสฺสามิ คมิสฺสํ	มยิ คมิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อคมิสฺส	เต อคมิสฺสํ
ม.	ตวั อคมิสฺเส	ตุมเห อคมิสฺสถ
อ.	อหิ อคมิสฺสํ	มยิ อคมิสฺสามหา

ภู มี เป็น There is/are, to be

กัตตุวจาก: ภู + อ = ภา

(กิริยา “มี” ในภาษาบาลี เป็นอกรรมกิริยา)

วตตมานา

ป.	โส ภาติ	เต ภาวติ
ม.	ตวํ ภาสิ	ตุมहे ภาถ
อุ.	อหํ ภามิ	มยํ ภาวาม

ปถจมี

ป.	โส ภาตุ	เต ภาวตุ
ม.	ตวํ ภาวहि ภา	ตุมहे ภาถ
อุ.	อหํ ภามิ	มยํ ภาวาม

สตุตมี

ป.	โส ภาเวย ภาเว ภาเวถ	เต ภาเวยํ
ม.	ตวํ ภาเวยาสิ	ตุมहे ภาเวยถ
อุ.	อหํ ภาเวยามิ ภาเวยํ	มยํ ภาเวยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อภาวิ	เต อภาวิสุ
ม.	ตวํ อภาวิ	ตุมहे อภาวิถ
อุ.	อหํ อภาวิ	มยํ อภาวิมา

ภวิสสันติ

ป.	โส ภวิสสติ	เต ภวิสสนติ
ม.	ตวํ ภวิสสสิ	ตุมहे ภวิสสถ
อุ.	อหํ ภวิสสามิ ภวิสสํ	มยํ ภวิสสาม

กาลาตีปตติ

ป.	โส อภวิสส	เต อภวิสสํสุ
ม.	ตวํ อภวิสเส	ตุมहे อภวิสสถ
อุ.	อหํ อภวิสสํ	มยํ อภวิสสามหา

ภาววจาก ลง ย

ภุย: ภุยเต

เหตุกัตตุวจาก ลง เณ ฌย ณาเป ณาปย

ภาเว ภาวย ภาวาเป ภาวาปย:

ภาเวติ ภาวยติ ภาวาเปติ ภาวาปยติ

ภาเวสิ ภาวยิ ภาวาเปสิ ภาวาปยิ (อัชชัตตนี เอก.)

ภาเวสุ ภาวยิสฺสุ ภาวาเปสุ ภาวาปยิสฺสุ (อัชชัตตนี พหุ.)

เหตุกัมมวจาก ลง เณ ฌย ณาเป ณาปย และ อี ย

ภาวिय ภาวยिय ภาวาปिय ภาวาปยिय:

ภาวियเต ภาวยियเต ภาวาปियเต ภาวาปยियเต

ภาวियติ ภาวยियติ ภาวาปยติ ภาวาปยยติ

หฺ มี เป็น There is/are, to be

หฺ + อ = โห หว

(กริยา “มี” ในภาษาบาลี เป็นอักษรมกริยา)

วตตมานา

ป.	โส โหติ	เต โหนติ
ม.	ตฺวํ โหสิ	ตฺมहे โหถ
อ.	อหํ โหมิ	มยํ โหम

ปถจมี

ป.	โส โหตุ	เต โหนตุ
ม.	ตฺวํ โหहि	ตฺมहे โหถ
อ.	อหํ โหมิ	มยํ โหम

สตตมี

ป.	โส หเวยย หเว หเวถ	เต หเวยยํ
ม.	ตฺวํ หเวยยาสี	ตฺมहे หเวยยาถ
อ.	อหํ หเวยยามิ หเวยยํ	มยํ หเวยยาม

หิยัตตนี

ป.	โส อหฺวา อหฺว อหฺ ^๑	-
ม.	ตฺวํ อหฺวา อหฺว อหฺโว	ตฺมहे อหฺวตถ
อ.	-	มยํ อหฺวมห อหฺวมหเส

แปลง อฺ เป็น อฺว

^๑ อหฺ ลบอา

อัชัตตนี

ป.	โส อหฺ ^๒	เต อหฺ อหฺวํ
ม.	ตฺวํ อโหสิ	ตฺมहे อหฺวตถ
อ.	อหํ อหฺ	มยํ อหฺมทา อหฺมท
	^๒ อหฺ ลบ อี	
ป.	โส อโหสิ	เต อहेสุ
ม.	ตฺวํ อโหสิ	ตฺมहे อโหสิตถ
อ.	อหํ อโหสิ	มยํ อโหสิมทา อโหสิมท

ภวิสสันติ

ป.	โส ภวิสสติ	เต ภวิสสนติ
ม.	ตฺวํ ภวิสสสิ	ตฺมहे ภวิสสถ
อ.	อหํ ภวิสสามิ อภวิสสํ	มยํ ภวิสสาม

กาลาตีปัตติ

ป.	โส อภวิสส	เต อภวิสสํสุ
ม.	ตฺวํ อภวิสเส	ตฺมहे อภวิสสถ
อ.	อหํ อภวิสสํ	มยํ อภวิสสามทา

อส มี เป็น There is/are, to be

อส + อ = *

(กริยา “มี” ในภาษาบาลี เป็นอักษกริยา)

วตตมานา

ป.	โส อตถิ	เต สนตติ อตถิ*
ม.	ตวํ อถิ	ตุมเห อตถ
อุ.	อหํ อมถิ อสมิ	มยํ อมท อสม

ปลจมี

ป.	โส อตถ	เต สนต
ม.	ตวํ อาถิ	ตุมเห อตถ
อุ.	อหํ อมถิ	มยํ อมท

สตตมี

ป.	โส อสส ลียา	เต อสสุ อสสุํ ลียํ ลียํสุ
ม.	ตวํ อสส	ตุมเห อสสถ
อุ.	อหํ อสสํ ลियํ	มยํ อสสาม

แปลงวิภัตติกับธาตุ เป็น อสส ... อสสาม

แปลงวิภัตติเป็น อिया อियํ อियํ ลป อ ต้นธาตุ

หิยัตตนี

ป.	-	-
ม.	-	ตุมเห อาลิตถ
อุ.	-	-

อัสซัตตนี

ป.	โส อาลิต อาลิต	เต อาลิตํ
ม.	ตวํ อาลิต อาลิต	ตุมเห อาลิตถ
อุ.	อหํ อาลิต	มยํ อาลิตมา

* อตถิ นตถิ (น-อตถิ) พหุวณะ บางมติถือว่าเป็นนิบาต เพราะใช้กับนามที่เป็นพหุวณะ

วส อยู่ live

วส + อ = วส

วตตมานา

ป.	โส วสติ	เต วสนติ
ม.	ตวิ วสลิ	ตุมเห วสถ
อุ.	อหิ วสามิ	มยิ วสาม

ปณจมี

ป.	โส วสตุ	เต วสนตุ
ม.	ตวิ วสาทิ วส	ตุมเห วสถ
อุ.	อหิ วสามิ	มยิ วสาม

สศตมี

ป.	โส วเสยย วเส วเสถ	เต วเสยยุ
ม.	ตวิ วเสยยาลิ	ตุมเห วเสยยถ
อุ.	อหิ วเสยยามิ วเสยยิ	มยิ วเสยยาม

หิยัตตนิ

ป.	โส อวสา อวส	เต อวสุ
ม.	ตวิ อวสา อวส	ตุมเห อวสถ
อุ.	อหิ อวส	มยิ อวสมท

อัชัตตนิ

ป.	โส อวสิ	เต อวสิสุ
ม.	ตวิ อวสิ	ตุมเห อวสิถ
อุ.	อหิ อวสิ	มยิ อวสิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส วสิสสติ	เต วสิสสนติ
ม.	ตวิ วสิสสลิ	ตุมเห วสิสสถ
อุ.	อหิ วสิสสามิ วสิสส	มยิ วสิสสาม

ป.	โส วจจติ	เต วจจนติ
ม.	ตวิ วจจลิ	ตุมเห วจจถ
อุ.	อหิ วจจามิ	มยิ วจจาม

ลป สส แปลง วส เป็น วจจ

กาลาติปัตติ

ป.	โส อวสิสส	เต อวสิสสสุ
ม.	ตวิ อวสิสเส	ตุมเห อวสิสสถ
อุ.	อหิ อวสิสส	มยิ อวสิสสามหา

อิ ก ข เห็น ดู see

อิ ก ข + อ = อิ ก ข

ว ต ต ม า น า

ป.	โ ส ไ อ อิ ก ข ติ	เต	อิ ก ข น ติ
ม.	ต ว ์ อิ ก ข ลี	ต ม เ ห	อิ ก ข ถ
อ.	อ ห ์ อิ ก ข ามิ	ม ย ์	อิ ก ข าม

ป ล ง จ มี

ป.	โ ส ไ อ อิ ก ข ตุ	เต	อิ ก ข น ตุ
ม.	ต ว ์ อิ ก ข าทิ อิ ก ข	ต ม เ ห	อิ ก ข ถ
อ.	อ ห ์ อิ ก ข ามิ	ม ย ์	อิ ก ข าม

ส ต ต มี

ป.	โ ส ไ อ อิ ก ข ะ ย ย อิ ก ข ะ อิ ก ข ะ ถ	เต	อิ ก ข ะ ย ย ุ ์
ม.	ต ว ์ อิ ก ข ะ ย ย าลิ	ต ม เ ห	อิ ก ข ะ ย ย าด
อ.	อ ห ์ อิ ก ข ะ ย ย ามิ อิ ก ข ะ ย ย ์	ม ย ์	อิ ก ข ะ ย ย าม

อ ั ช ั ต ต นิ

ป.	โ ส ไ อ อิ ก ขิ	เต	อิ ก ขิ ส ุ
ม.	ต ว ์ อิ ก ขิ	ต ม เ ห	อิ ก ขิ ต ถ
อ.	อ ห ์ อิ ก ขิ	ม ย ์	อิ ก ขิ ม หา

ภ าวิ ส ส ัน ติ

ป.	โ ส ไ อ อิ ก ขิ ส ส ติ	เต	อิ ก ขิ ส ส น ติ
ม.	ต ว ์ อิ ก ขิ ส ส ลิ	ต ม เ ห	อิ ก ขิ ส ส ถ
อ.	อ ห ์ อิ ก ขิ ส ส ามิ อิ ก ขิ ส ส ์	ม ย ์	อิ ก ขิ ส ส าม

ภ าล าทิ ป ัต ติ

ป.	โ ส ไ อ อิ ก ขิ ส	เต	อิ ก ขิ ส ส ุ ส ุ
ม.	ต ว ์ อิ ก ขิ ส เ ส	ต ม เ ห	อิ ก ขิ ส ส ถ
อ.	อ ห ์ อิ ก ขิ ส ์	ม ย ์	อิ ก ขิ ส ส าม หา

ส น อ น sleep

ส น + อ = ส เ ส , ส ย

ว ต ต ม า น า

ป.	โ ส ไ อ ส ย ติ เ ส ติ	เต	ส ย น ติ เ ส น ติ
ม.	ต ว ์ ส ย ลี เ ส ลี	ต ม เ ห	ส ย ถ เ ส ถ
อ.	อ ห ์ ส ย ามิ เ ส มิ	ม ย ์	ส ย าม เ ส ม

ป ล ง จ มี

ป.	โ ส ไ อ ส ย ตุ	เต	ส ย น ตุ
ม.	ต ว ์ ส ย าทิ ส ย	ต ม เ ห	ส ย ถ
อ.	อ ห ์ ส ย ามิ	ม ย ์	ส ย าม

ส ต ต มี

ป.	โ ส ไ อ ส ย ะ ย ย ส ย ะ ส ย ะ ถ	เต	ส ย ะ ย ย ุ ์
ม.	ต ว ์ ส ย ะ ย ย าลิ	ต ม เ ห	ส ย ะ ย ย าด
อ.	อ ห ์ ส ย ะ ย ย ามิ ส ย ะ ย ย ์	ม ย ์	ส ย ะ ย ย าม

อ ั ช ั ต ต นิ

ป.	โ ส ไ อ อ ส ยิ	เต	อ ส ยิ ส ุ
ม.	ต ว ์ อ ส ยิ	ต ม เ ห	อ ส ยิ ต ถ
อ.	อ ห ์ อ ส ยิ	ม ย ์	อ ส ยิ ม หา

ภ าวิ ส ส ัน ติ

ป.	โ ส ไ อ ส ยิ ส ส ติ	เต	ส ยิ ส ส น ติ
ม.	ต ว ์ ส ยิ ส ส ลิ	ต ม เ ห	ส ยิ ส ส ถ
อ.	อ ห ์ ส ยิ ส ส ามิ ส ยิ ส ส ์	ม ย ์	ส ยิ ส ส าม

ภ าล าทิ ป ัต ติ

ป.	โ ส ไ อ อ ส ยิ ส	เต	อ ส ยิ ส ส ุ ส ุ
ม.	ต ว ์ อ ส ยิ ส เ ส	ต ม เ ห	อ ส ยิ ส ส ถ
อ.	อ ห ์ อ ส ยิ ส ์	ม ย ์	อ ส ยิ ส ส าม หา

ชี ชนะ win defeat

ชี +อ = เช, ชย

วตตมานา

ป.	โล โส ชยติ เขตติ	เต ชยนุติ เซนติ
ม.	ตวั ชยลลิต	ตุมเห ชยถ
อุ.	อหิ ชยามิ	มยิ ชยาม

ปณจมี

ป.	โล โส ชยตุ	เต ชยนตุ
ม.	ตวั ชยาหิ ชย	ตุมเห ชยถ
อุ.	อหิ ชยามิ	มยิ ชยาม

สตุตมี

ป.	โล โส ชเยยชย ชเย ชเยถ	เต ชเยยยุ
ม.	ตวั ชเยยยาลลิต	ตุมเห ชเยยยถ
อุ.	อหิ ชเยยยามิ ชเยยยิ	มยิ ชเยยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โล โส อชยิ	เต อชยิสสุ
ม.	ตวั อชยิ	ตุมเห อชยิตถ
อุ.	อหิ อชยิ	มยิ อชยิมหา

ภาวิสสันติ

ป.	โล โส ชยิสสติ	เต ชยิสสนุติ
ม.	ตวั ชยิสสลลิต	ตุมเห ชยิสสถ
อุ.	อหิ ชยิสสสามิ ชยิสสั	มยิ ชยิสสาม

กาลาติปัติ

ป.	โล โส อชยิสส	เต อชยิสสั
ม.	ตวั อชยิสเส	ตุมเห อชยิสสถ
อุ.	อหิ อชยิสสั	มยิ อชยิสสามหา

ทิส เห็น see look

ทิส + อ = ปสส

วตตมานา

ป.	โส ปสสติ	เต ปสสนติ
ม.	ตวํ ปสสติ	ตุมฺहे ปสสถ
อ.	อหํ ปสสามิ	มยํ ปสสาม

ปลจมี

ป.	โส ปสสตฺ	เต ปสสนตฺ
ม.	ตวํ ปสสาหิ ปสส	ตุมฺहे ปสสถ
อ.	อหํ ปสสามิ	มยํ ปสสาม

สศตมี

ป.	โส ปสเสยฺย ปสเส ปสเสถ	เต ปสเสยฺยํ
ม.	ตวํ ปสเสยฺยาลิ	ตุมฺहे ปสเสยฺยถ
อ.	อหํ ปสเสยฺยามิ ปสเสยฺยํ	มยํ ปสเสยฺยาม

หิยตตนี

ป.	โส อททสา อททส	-
ม.	ตวํ อททสา อททส	-
อ.	อหํ อททสํ	-

อัชตตนี

ป.	-	เต อททสํสุ
ม.	-	-
อ.	-	มยํ อททสาม*

* = อททสิมฺหา

ใช้ หิยตตนี เอก. และ อัชตตนี พหู. คู่กัน

ป.	โส อททส อททสา	เต อททสํสุ
ม.	ตวํ อททส อททสา	-
อ.	อหํ อททสํ	มยํ อททสาม*

ป.	โส อปสสิ	เต อปสสิสุ
ม.	ตวํ อปสสิ	ตุมฺहे อปสสิตถ
อ.	อหํ อปสสิ	มยํ อปสสิมฺหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ปสสิสสติ	เต ปสสิสสนติ
ม.	ตวํ ปสสิสสติ	ตุมฺहे ปสสิสสถ
อ.	อหํ ปสสิสสามิ ปสสิสสํ	มยํ ปสสิสสาม

ป.	โส ทกฺขติ	เต ทกฺขนติ
ม.	ตวํ ทกฺขลิ	ตุมฺहे ทกฺขถ
อ.	อหํ ทกฺขามิ	มยํ ทกฺขาม

ลป สส แปลง ทิส เป็น

ทกฺข

กาลาติปตติ

ป.	โส อปสสิสส	เต อปสสิสสํสุ
ม.	ตวํ อปสสิสเส	ตุมฺहे อปสสิสสถ
อ.	อหํ อปสสิสสํ	มยํ อปสสิสสามฺหา

ทา ให้ give

ทา + อ = ทา, เท, ททา (เทวภาวะ)

วตตมานา

ป.	โส เທີ	เต เทนฺติ
ม.	ตฺวิ เທີ	ตุมฺเห เทถ
อุ.	อหํ เທີ มิมิ*	มยํ เตี มมฺ*

* แปลง อา เป็นนิกคหิต, แปลง นิกคหิต เป็น ม

ป.	โส ททาติ	เต ททฺนฺติ
ม.	ตฺวิ ททาสิ	ตุมฺเห ททาถ
อุ.	อหํ ททามิ	มยํ ททาม

ป.	โส ทชฺชติ	เต ทชฺชนฺติ
ม.	ตฺวิ ทชฺชสิ	ตุมฺเห ทชฺชถ
อุ.	อหํ ทชฺชามิ	มยํ ทชฺชาม

แปลง ทา เป็น ทชฺช บ้าง

ปณฺจมี

ป.	โส เทตุ	เต เทนฺตุ
ม.	ตฺวิ เทหิ	ตุมฺเห เทถ
อุ.	อหํ เเทมิ	มยํ เเทม

ป.	โส ททาตุ	เต ททฺนฺตุ
ม.	ตฺวิ ททาหิ	ตุมฺเห ททาถ
อุ.	อหํ ททามิ	มยํ ททาม

สตุตฺตี

ป.	โส ทชฺชเยย ทชฺชา	เต ทชฺชเยยฺมฺ ทชฺชํ
ม.	ตฺวิ ทชฺชเยยาสิ	ตุมฺเห ทชฺชเยยถ
อุ.	อหํ ทชฺชเยยามิ ทชฺชํ	มยํ ทชฺชเยยาม

แปลง ทา เป็น ทชฺช บ้าง

ป.	โส ทเทยฺย ทเท เทถ	เต ทเทยฺยํ
ม.	ตฺวิ ทเทยฺยาสิ	ตุมฺเห ทเทยฺยถ
อุ.	อหํ ทเทยฺยามิ ทเทยฺยํ	มยํ ทเทยฺยาม

หิยตฺตนิ

ป.	โส อททา	เต อททฺ
ม.	ตฺวิ อททา	ตุมฺเห อททถ
อุ.	อหํ อททํ	มยํ อททมฺ

อหํ อทา. อี อตุตฺตโนปท ลป อี

อัชตฺตนิ

ป.	โส อทาสิ	เต อทํสุ
ม.	ตฺวิ อทาสิ	ตุมฺเห อทาสิตถ
อุ.	อหํ อทาสี	มยํ อทาสิมฺหา

ป.	โส อททิตฺ	เต อททิตฺสุ
ม.	ตฺวิ อททิตฺ	ตุมฺเห อททิตถ
อุ.	อหํ อททิตฺ	มยํ อททิตฺมฺหา

ภวิสฺสันติ

ป.	โส ทสฺสติ	เต ทสฺสนฺติ
ม.	ตฺวิ ทสฺสสิ	ตุมฺเห ทสฺสถ
อุ.	อหํ ทสฺสามิ ทสฺสํ	มยํ ทสฺสาม

ป.	โส ททิสฺสติ	เต ททิสฺสนฺติ
ม.	ตฺวิ ททิสฺสสิ	ตุมฺเห ททิสฺสถ
อุ.	อหํ ททิสฺสามิ ททิสฺสํ	มยํ ททิสฺสาม

กาลาติปิตติ

ป.	โส อททิสฺส	เต อททิสฺสํ
ม.	ตฺวิ อททิสฺเส	ตุมฺเห อททิสฺสถ
อุ.	อหํ อททิสฺสํ	มยํ อททิสฺสามฺหา

ฐา ยืน ตั้ง ดำรง stand ออกมม.

ฐา + อ = ฐา, ติฐฐ (เทวภวอะ)

วตตมามา

ป. โส ฐาติ	-
------------	---

ฐาติ ปรากฏเพียง ๒-๓ แห่ง ในพระไตรปิฎก

ป. โส ติฐฐติ	เต ติฐฐนติ
ม. ตวั ติฐฐติ	ตุมเท ติฐฐถ
อ. อหิ ติฐฐามิ	มยิ ติฐฐาม

ติฐฐาติ ไม่มีใช้

ปถจมี

ป. โส ติฐฐตุ	เต ติฐฐนตุ
ม. ตวั ติฐฐาหิ ติฐฐ	ตุมเท ติฐฐถ
อ. อหิ ติฐฐามิ	มยิ ติฐฐาม

สตุตมี

ป. โส ติฐฐเยย ติฐฐเ ติฐฐเถ	เต ติฐฐเยยิ
ม. ตวั ติฐฐเยยาลี	ตุมเท ติฐฐเยยถ
อ. อหิ ติฐฐเยยามี ติฐฐเยยิ	มยิ ติฐฐเยยาม

อัชชัตตนิ

ป. โส อฐฐาลี	เต อฐฐิสุ
ม. ตวั อฐฐาลี	ตุมเท อฐฐาลิตถ
อ. อหิ อฐฐาลี	มยิ อฐฐาลิมหา

ป. โส ปติฐฐหิ	เต ปติฐฐหิสุ
---------------	--------------

ปติ-ฐา ลง ห อากม ทำย ฐา ธาตุ ที่มีอุปสัคอยู่หน้าธาตุ บ้าง เช่น สณฐหติ, ปติฐฐหติ แล้วรัสสะ อา เป็น อ

ภวิสสันติ

ป. โส ฐฐสติ	เต ฐฐสนติ
ม. ตวั ฐฐสลิ	ตุมเท ฐฐสถ
อ. อหิ ฐฐสามิ ฐฐส	มยิ ฐฐสาม

ติฐฐิสสติ ปติฐฐิสสติ ไม่มีใช้

กาลาติปัตติ

ป. โส อติฐฐิสส	เต อติฐฐิสสสุ
ม. ตวั อติฐฐิสเส	ตุมเท อติฐฐิสสถ
อ. อหิ อติฐฐิสส	มยิ อติฐฐิสสามหา

อุ-ฐา ลูกขึ้น stand up อกมม.

อุ-ฐา + อ ห = อุ-ฐา, อุ-ฐาห

วตตมานา

ป.	โส อุ-ฐาติ อุ-ฐาหติ	เต อุ-ฐาหนติ
ม.	ตว อุ-ฐาติ	ตุมเท อุ-ฐาหถ
อ.	อห อุ-ฐามิ	มย อุ-ฐาม

ปณจมี

ป.	โส อุ-ฐาตุ อุ-ฐาหตุ	เต อุ-ฐาหนตุ
ม.	ตว อุ-ฐาหิ อุ-ฐาห	ตุมเท อุ-ฐาหถ
อ.	อห อุ-ฐามิ	มย อุ-ฐาม

สตตมี

ป.	โส อุ-ฐาหะย	เต อุ-ฐาหะยั
ม.	ตว อุ-ฐาหะยาลิ	ตุมเท อุ-ฐาหะยถ
อ.	อห อุ-ฐาหะยามิ อุ-ฐาหะยั	มย อุ-ฐาหะยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อุ-ฐาหิ	เต อุ-ฐาหิสสุ
ม.	ตว อุ-ฐาหิ	ตุมเท อุ-ฐาหิตถ
อ.	อห อุ-ฐาหิ	มย อุ-ฐาหิมหา

ภาวิสสันติ

ป.	โส อุ-ฐาหิสสติ	เต อุ-ฐาหิสสนติ
ม.	ตว อุ-ฐาหิสสลิ	ตุมเท อุ-ฐาหิสสถ
อ.	อห อุ-ฐาหิสสามิ	มย อุ-ฐาหิสสาม

หมวด รุ ธ ฐ (อ)

รุ ฐ ปิด กั้น close cover

กัตตุวาก: รุ ฐ + อ เอ = รุ ฐ รุ ฐเอ

วตตมานา

ป.	โส รุ ฐติ	เต รุ ฐนติ
ม.	ตวํ รุ ฐติ	ตุมเห รุ ฐถ
อุ.	อหํ รุ ฐามิ	มยํ รุ ฐาม

ป.	โส รุ ฐเอติ	เต รุ ฐเณติ
ม.	ตวํ รุ ฐเอติ	ตุมเห รุ ฐเอถ
อุ.	อหํ รุ ฐเอมิ	มยํ รุ ฐเอม

ปณจมี

ป.	โส รุ ฐตุ	เต รุ ฐนตุ
ม.	ตวํ รุ ฐธาหิ รุ ฐ	ตุมเห รุ ฐถ
อุ.	อหํ รุ ฐามิ	มยํ รุ ฐาม

สตุตมี

ป.	โส รุ ฐเอย รุ ฐเอ รุ ฐเอถ	เต รุ ฐเอยํ
ม.	ตวํ รุ ฐเอยาสิ	ตุมเห รุ ฐเอยถ
อุ.	อหํ รุ ฐเอยามิ รุ ฐเอยํ	มยํ รุ ฐเอยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อรุ ฐิ	เต อรุ ฐิสฺ
ม.	ตวํ อรุ ฐิ	ตุมเห อรุ ฐิตถ
อุ.	อหํ อรุ ฐิ	มยํ อรุ ฐิมหา

ภาวิสสันติ

ป.	โส รุ ฐิสฺสติ	เต รุ ฐิสฺสนติ
ม.	ตวํ รุ ฐิสฺสติ	ตุมเห รุ ฐิสฺสถ
อุ.	อหํ รุ ฐิสฺสามิ รุ ฐิสฺสํ	มยํ รุ ฐิสฺสาม

กาลาติปตติ

ป.	โส อรุ ฐิสฺส	เต อรุ ฐิสฺสํ
ม.	ตวํ อรุ ฐิสฺเส	ตุมเห อรุ ฐิสฺสถ
อุ.	อหํ อรุ ฐิสฺสํ	มยํ อรุ ฐิสฺสามหา

กัมมวาก ลง อี ย

รุ ฐิย: รุ ฐิยเต (รุ ฐิยติ)

เหตุกัตตุวาก ลง เณ ฌย ฌาเป ฌापย

โร ฐเ รุ ฐย โร ฐาเป โร ฐापย: (พฤทธิ)

โร ฐเอติ โร ฐยติ โร ฐาเปติ โร ฐापยติ

โร ฐเอสิ โร ฐยิ โร ฐาเปสิ โร ฐापยิ (อัชชัตตนี เอก.)

โร ฐเอสุ โร ฐยิสฺสุ โร ฐาเปสุ โร ฐापยิสฺสุ (อัชชัตตนี พหุ.)

รุ ฐเอ รุ ฐย รุ ฐาเป รุ ฐापย: (ไม่พฤทธิ)

รุ ฐเอติ รุ ฐยติ รุ ฐาเปติ รุ ฐापยติ

รุ ฐเอสิ รุ ฐยิ รุ ฐาเปสิ รุ ฐापยิ (อัชชัตตนี เอก.)

รุ ฐเอสุ รุ ฐยิสฺสุ รุ ฐาเปสุ รุ ฐापยิสฺสุ (อัชชัตตนี พหุ.)

เหตุกัมมวาก ลง เณ ฌย ฌาเป ฌापย และ อี ย

โร ฐิย โร ฐยิย โร ฐापย โร ฐापยิย: (พฤทธิ)

โร ฐิยเต โร ฐยิยเต โร ฐापยเต โร ฐापยิยเต

โร ฐิยติ โร ฐยิยติ โร ฐापยติ โร ฐापยิยติ

รุ ฐิย รุ ฐยิย รุ ฐापย รุ ฐापยิย: (ไม่พฤทธิ)

รุ ฐิยเต รุ ฐยิยเต รุ ฐापยเต รุ ฐापยิยเต

รุ ฐิยติ รุ ฐยิยติ รุ ฐापยติ รุ ฐापยิยติ

ภุช กิน eat

ภุช + อก = ภุณช

วตตมานา

ป.	โส ภุณชติ	เต ภุณชนติ
ม.	ตฺว ภุณชลิ	ตฺมเห ภุณชถ
อ.	อห ภุณชามิ	มย ภุณชาม

ปลงจมี

ป.	โส ภุณชตุ	เต ภุณชนตุ
ม.	ตฺว ภุณชาทิ ภุณช	ตฺมเห ภุณชถ
อ.	อห ภุณชามิ	มย ภุณชาม

สत्ตมี

ป.	โส ภุณชเยย ภุณเช ภุณเชถ	เต ภุณชเยยฺ
ม.	ตฺว ภุณชเยยาลิ	ตฺมเห ภุณชเยยถ
อ.	อห ภุณชเยยามิ ภุณชเยยฺ	มย ภุณชเยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อภุณชิ	เต อภุณชีสุ
ม.	ตฺว อภุณชิ	ตฺมเห อภุณชิถ
อ.	อห อภุณชี	มย อภุณชิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ภุณชิสสติ	เต ภุณชิสสนติ
ม.	ตฺว ภุณชิสสลิ	ตฺมเห ภุณชิสสถ
อ.	อห ภุณชิสสามิ ภุณชิสสฺ	มย ภุณชิสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อภุณชิสส	เต อภุณชิสสฺ
ม.	ตฺว อภุณชิสเส	ตฺมเห อภุณชิสสถ
อ.	อห อภุณชิสสฺ	มย อภุณชิสสามหา

ลิป ฉาบ ทา smear

ลิป + อก = ลิมป

วตตมานา

ป.	โส ลิมปติ	เต ลิมปนติ
ม.	ตฺว ลิมปลิ	ตฺมเห ลิมปถ
อ.	อห ลิมปามิ	มย ลิมปาม

ปลงจมี

ป.	โส ลิมปตุ	เต ลิมปนตุ
ม.	ตฺว ลิมปาติ ลิมป	ตฺมเห ลิมปถ
อ.	อห ลิมปามิ	มย ลิมปาม

สत्ตมี

ป.	โส ลิมเปยย ลิมเป ลิมเปถ	เต ลิมเปยยฺ
ม.	ตฺว ลิมเปยยาลิ	ตฺมเห ลิมเปยยถ
อ.	อห ลิมเปยยามิ ลิมเปยยฺ	มย ลิมเปยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อลิมปิ	เต อลิมปิสุ
ม.	ตฺว อลิมปิ	ตฺมเห อลิมปิถ
อ.	อห อลิมปี	มย อลิมปิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ลิมปิสสติ	เต ลิมปิสสนติ
ม.	ตฺว ลิมปิสสลิ	ตฺมเห ลิมปิสสถ
อ.	อห ลิมปิสสามิ ลิมปิสสฺ	มย ลิมปิสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อลิมปิสส	เต อลิมปิสสฺ
ม.	ตฺว อลิมปิสเส	ตฺมเห อลิมปิสสถ
อ.	อห อลิมปิสสฺ	มย อลิมปิสสามหา

มฺจ ปล่อย release, free สกมม.

มฺจ + ๑ = มฺจจ

วตตมานา

ป.	โส มฺจจติ	เต มฺจจนฺติ
ม.	ตฺวํ มฺจจสิ	ตฺมฺเห มฺจจถ
อ.	อหํ มฺจจามิ	มยํ มฺจจาม

ปลงจมี

ป.	โส มฺจจตุ	เต มฺจจนฺตุ
ม.	ตฺวํ มฺจจาทิ มฺจจ	ตฺมฺเห มฺจจถ
อ.	อหํ มฺจจามิ	มยํ มฺจจาม

สคตมี

ป.	โส มฺจจเยย มฺจจเจ มฺจจเจถ	เต มฺจจเยยฺยํ
ม.	ตฺวํ มฺจจเยยาสิ	ตฺมฺเห มฺจจเยยถ
อ.	อหํ มฺจจเยยามิ มฺจจเยยํ	มยํ มฺจจเยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อมฺจจจิ	เต อมฺจจจิสฺสุ
ม.	ตฺวํ อมฺจจจิ	ตฺมฺเห อมฺจจจิสฺสถ
อ.	อหํ อมฺจจจิ	มยํ อมฺจจจิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส มฺจจจิสฺสติ	เต มฺจจจิสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ มฺจจจิสฺสสิ	ตฺมฺเห มฺจจจิสฺสถ
อ.	อหํ มฺจจจิสฺสามิ มฺจจจิสฺสํ	มยํ มฺจจจิสฺสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อมฺจจจิสฺส	เต อมฺจจจิสฺสํสุ
ม.	ตฺวํ อมฺจจจิสฺสเส	ตฺมฺเห อมฺจจจิสฺสถ
อ.	อหํ อมฺจจจิสฺสํ	มยํ อมฺจจจิสฺสสามหา

ภิท ติ ปล่อย ทูบ ทำลาย break destroy สกมม.

ภิท + ๑ = ภินฺท

วตตมานา

ป.	โส ภินฺทติ	เต ภินฺทนฺติ
ม.	ตฺวํ ภินฺทสิ	ตฺมฺเห ภินฺทถ
อ.	อหํ ภินฺทามิ	มยํ ภินฺทาม

ปลงจมี

ป.	โส ภินฺทตุ	เต ภินฺทนฺตุ
ม.	ตฺวํ ภินฺทาทิ ภินฺท	ตฺมฺเห ภินฺทถ
อ.	อหํ ภินฺทามิ	มยํ ภินฺทาม

สคตมี

ป.	โส ภินฺทเยย ภินฺทเ ภินฺทเถ	เต ภินฺทเยยฺยํ
ม.	ตฺวํ ภินฺทเยยาสิ	ตฺมฺเห ภินฺทเยยถ
อ.	อหํ ภินฺทเยยามิ ภินฺทเยยํ	มยํ ภินฺทเยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อภินฺทจิ	เต อภินฺทจิสฺสุ
ม.	ตฺวํ อภินฺทจิ	ตฺมฺเห อภินฺทจิสฺสถ
อ.	อหํ อภินฺทจิ	มยํ อภินฺทจิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ภินฺทจิสฺสติ	เต ภินฺทจิสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ ภินฺทจิสฺสสิ	ตฺมฺเห ภินฺทจิสฺสถ
อ.	อหํ ภินฺทจิสฺสามิ ภินฺทจิสฺสํ	มยํ ภินฺทจิสฺสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อภินฺทจิสฺส	เต อภินฺทจิสฺสํสุ
ม.	ตฺวํ อภินฺทจิสฺสเส	ตฺมฺเห อภินฺทจิสฺสถ
อ.	อหํ อภินฺทจิสฺสํ	มยํ อภินฺทจิสฺสสามหา

ฉิท ตัด, บั่น, แบ่ง, ฝ่า cut break destroy สกนฺม.

ภิท + ๑ = ภินฺท

วตฺตมานนา

ป.	โส ฉินฺทติ	เต ฉินฺทนฺติ
ม.	ตฺวํ ฉินฺทสิ	ตฺมฺเห ฉินฺทถ
อ.	อหํ ฉินฺทามิ	มยํ ฉินฺทาม

ปณฺจมี

ป.	โส ฉินฺทตฺ	เต ฉินฺทนฺตฺ
ม.	ตฺวํ ฉินฺทาทิ ฉินฺท	ตฺมฺเห ฉินฺทถ
อ.	อหํ ฉินฺทามิ	มยํ ฉินฺทาม

สตฺตมี

ป.	โส ฉินฺทเขยฺ ฉินฺเท ฉินฺเทถ	เต ฉินฺทเขยฺ
ม.	ตฺวํ ฉินฺทเขยฺยาสิ	ตฺมฺเห ฉินฺทเขยฺยถ
อ.	อหํ ฉินฺทเขยฺยามิ ฉินฺทเขยฺยํ	มยํ ฉินฺทเขยฺยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อฉินฺทติ	เต อฉินฺทิสฺสุ
ม.	ตฺวํ อฉินฺทสิ	ตฺมฺเห อฉินฺทิสฺสถ
อ.	อหํ อฉินฺทมิ	มยํ อฉินฺทิสฺสามหา

ภวิสฺสันติ

ป.	โส ฉินฺทิสฺสติ	เต ฉินฺทิสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ ฉินฺทิสฺสสิ	ตฺมฺเห ฉินฺทิสฺสถ
อ.	อหํ ฉินฺทิสฺสามิ ฉินฺทิสฺสํ	มยํ ฉินฺทิสฺสาม

กาลาติปิตติ

ป.	โส อฉินฺทิสฺส	เต อฉินฺทิสฺสํสุ
ม.	ตฺวํ อฉินฺทิสฺเส	ตฺมฺเห อฉินฺทิสฺสถ
อ.	อหํ อฉินฺทิสฺสํ	มยํ อฉินฺทิสฺสามหา

หมวด ทิว ธาตุ (ย)

ทิว เล่น play ออกมม.

ทิว + ย = ทิวพ

วตตมามา

ป.	โส ทิวพติ	เต ทิวพนติ
ม.	ตฺวํ ทิวพสิ	ตฺมเห ทิวพถ
อ.	อหํ ทิวพามิ	มยํ ทิวพาม

ปลงจมี

ป.	โส ทิวพตุ	เต ทิวพนตุ
ม.	ตฺวํ ทิวพาทิ ทิวพ	ตฺมเห ทิวพถ
อ.	อหํ ทิวพามิ	มยํ ทิวพาม

สศตมี

ป.	โส ทิวเพยย ทิวเพ ทิวเพถ	เต ทิวเพยยํ
ม.	ตฺวํ ทิวเพยยาลิ	ตฺมเห ทิวเพยยถ
อ.	อหํ ทิวเพยยามิ ทิวเพยยํ	มยํ ทิวเพยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อทิวพพิ	เต อทิวพพิสฺสุ
ม.	ตฺวํ อทิวพพิ	ตฺมเห อทิวพพิตถ
อ.	อหํ อทิวพพิ	มยํ อทิวพพิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ทิวพพิสฺสติ	เต ทิวพพิสฺสนติ
ม.	ตฺวํ ทิวพพิสฺสลิ	ตฺมเห ทิวพพิสฺสถ
อ.	อหํ ทิวพพิสฺสามิ ทิวพพิสฺสํ	มยํ ทิวพพิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อทิวพพิส	เต อทิวพพิสฺสํ
ม.	ตฺวํ อทิวพพิสเส	ตฺมเห อทิวพพิสสถ
อ.	อหํ อทิวพพิสํ	มยํ อทิวพพิสสามหา

สิว เย็บ sew

สิว + ย = สิวพ

วตตมามา

ป.	โส สิวพติ	เต สิวพนติ
ม.	ตฺวํ สิวพสิ	ตฺมเห สิวพถ
อ.	อหํ สิวพามิ	มยํ สิวพาม

ปลงจมี

ป.	โส สิวพตุ	เต สิวพนตุ
ม.	ตฺวํ สิวพาทิ สิวพ	ตฺมเห สิวพถ
อ.	อหํ สิวพามิ	มยํ สิวพาม

สศตมี

ป.	โส สิวเพยย สิวเพ สิวเพถ	เต สิวเพยยํ
ม.	ตฺวํ สิวเพยยาลิ	ตฺมเห สิวเพยยถ
อ.	อหํ สิวเพยยามิ สิวเพยยํ	มยํ สิวเพยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อสิวพพิ	เต อสิวพพิสฺสุ
ม.	ตฺวํ อสิวพพิ	ตฺมเห อสิวพพิตถ
อ.	อหํ อสิวพพิ	มยํ อสิวพพิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส สิวพพิสฺสติ	เต สิวพพิสฺสนติ
ม.	ตฺวํ สิวพพิสฺสลิ	ตฺมเห สิวพพิสฺสถ
อ.	อหํ สิวพพิสฺสามิ สิวพพิสฺสํ	มยํ สิวพพิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อสิวพพิส	เต อสิวพพิสฺสํ
ม.	ตฺวํ อสิวพพิสเส	ตฺมเห อสิวพพิสสถ
อ.	อหํ อสิวพพิสํ	มยํ อสิวพพิสสามหา

ชี ลึ้น หมดลึ้น extinct อกมม.

ชี +ย = ชีย

วตตมามา

ป.	โล โชยติ	เต ชียนติ
ม.	ตวั ชียลึ	ตุมเห ชียล
อุ.	อหึ ชียามึ	มยึ ชียาม

ปลญจมี

ป.	โล โชยตุ	เต ชียนตุ
ม.	ตวั ชียาหึ ชีย	ตุมเห ชียล
อุ.	อหึ ชียามึ	มยึ ชียาม

สศตมี

ป.	โล ชึเยยย ชึเย ชึเยล	เต ชึเยยยึ
ม.	ตวั ชึเยยยาลึ	ตุมเห ชึเยยยาล
อุ.	อหึ ชึเยยยามึ ชึเยยยึ	มยึ ชึเยยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โล อชึยึ	เต อชึยึสุ
ม.	ตวั อชึยึ	ตุมเห อชึยึตล
อุ.	อหึ อชึยึ	มยึ อชึยึมหา

ภาวึสสันตึ

ป.	โล ชึยึสสตึ	เต ชึยึสสนตึ
ม.	ตวั ชึยึสสลึ	ตุมเห ชึยึสสล
อุ.	อหึ ชึยึสสามึ ชึยึสสึ	มยึ ชึยึสสาม

กาลาตึป้ตตึ

ป.	โล อชึยึสส	เต อชึยึสสึสุ
ม.	ตวั อชึยึสสเ	ตุมเห อชึยึสสล
อุ.	อหึ อชึยึสสึ	มยึ อชึยึสสามมหา

พุธ ู้ know

พุธ +ย = พุชฉม

วตตมามา

ป.	โล พุชฉตึ	เต พุชฉนตึ
ม.	ตวั พุชฉลึ	ตุมเห พุชฉล
อุ.	อหึ พุชฉามึ	มยึ พุชฉาม

ปลญจมี

ป.	โล พุชฉตตุ	เต พุชฉนตตุ
ม.	ตวั พุชฉาหึ พุชฉม	ตุมเห พุชฉล
อุ.	อหึ พุชฉามึ	มยึ พุชฉาม

สศตมี

ป.	โล พุชฉเยยย พุชฉเย พุชฉเยล	เต พุชฉเยยยึ
ม.	ตวั พุชฉเยยยาลึ	ตุมเห พุชฉเยยยาล
อุ.	อหึ พุชฉเยยยามึ พุชฉเยยยึ	มยึ พุชฉเยยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โล อพุชฉมึ	เต อพุชฉมึสุ
ม.	ตวั อพุชฉมึ	ตุมเห อพุชฉมึตล
อุ.	อหึ อพุชฉมึ	มยึ อพุชฉมึมหา

ภาวึสสันตึ

ป.	โล พุชฉมึสสตึ	เต พุชฉมึสสนตึ
ม.	ตวั พุชฉมึสสลึ	ตุมเห พุชฉมึสสล
อุ.	อหึ พุชฉมึสสามึ พุชฉมึสสึ	มยึ พุชฉมึสสาม

กาลาตึป้ตตึ

ป.	โล อพุชฉมึสส	เต อพุชฉมึสสึสุ
ม.	ตวั อพุชฉมึสสเ	ตุมเห อพุชฉมึสสล
อุ.	อหึ อพุชฉมึสสึ	มยึ อพุชฉมึสสามมหา

มุท หลง ออกมม.

มุท + ย = มุยห

วตตมานา

ป.	โส มุยหติ	เต มุยหนติ
ม.	ตฺวํ มุยหสิ	ตฺมฺเห มุยหถ
อ.	อหํ มุยหามิ	มยํ มุยหาม

ปถจมี

ป.	โส มุยหตุ	เต มุยหนตุ
ม.	ตฺวํ มุยหาติ มุยห	ตฺมฺเห มุยหถ
อ.	อหํ มุยหามิ	มยํ มุยหาม

สตตมี

ป.	โส มุยเหยย มุยเห มุยເ	เต มุยเหยยฺ
ม.	ตฺวํ มุยเหยยาสิ	ตฺมฺเห มุยเหยยถ
อ.	อหํ มุยเหยยามิ มุยเหยยํ	มยํ มุยเหยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อมุยหิ	เต อมุยหิสฺ
ม.	ตฺวํ อมุยหิ	ตฺมฺเห อมุยหิตถ
อ.	อหํ อมุยหิ	มยํ อมุยหิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส มุยหิสสติ	เต มุยหิสสนติ
ม.	ตฺวํ มุยหิสสสิ	ตฺมฺเห มุยหิสสถ
อ.	อหํ มุยหิสสามิ มุยหิสสํ	มยํ มุยหิสสาม

กาลาตีปิตติ

ป.	โส อมุยหิสส	เต อมุยหิสสฺ
ม.	ตฺวํ อมุยหิสเส	ตฺมฺเห อมุยหิสสถ
อ.	อหํ อมุยหิสสํ	มยํ อมุยหิสสามหา

มุส ลืม forget

มุส + ย = มุสส

วตตมานา

ป.	โส มุสสติ	เต มุสสนติ
ม.	ตฺวํ มุสสสิ	ตฺมฺเห มุสสถ
อ.	อหํ มุสสามิ	มยํ มุสสาม

ปถจมี

ป.	โส มุสสตุ	เต มุสสนตุ
ม.	ตฺวํ มุสสาติ มุสส	ตฺมฺเห มุสสถ
อ.	อหํ มุสสามิ	มยํ มุสสาม

สตตมี

ป.	โส มุสเสยย มุสเส มุสເ	เต มุสเสยยฺ
ม.	ตฺวํ มุสเสยยาสิ	ตฺมฺเห มุสเสยยถ
อ.	อหํ มุสเสยยามิ มุสเสยยํ	มยํ มุสเสยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อมุสสิ	เต อมุสสิสฺ
ม.	ตฺวํ อมุสสิ	ตฺมฺเห อมุสสิตถ
อ.	อหํ อมุสสิ	มยํ อมุสสิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส มุสสิสสติ	เต มุสสิสสนติ
ม.	ตฺวํ มุสสิสสสิ	ตฺมฺเห มุสสิสสถ
อ.	อหํ มุสสิสสามิ มุสสิสสํ	มยํ มุสสิสสาม

กาลาตีปิตติ

ป.	โส อมุสสิสส	เต อมุสสิสสฺ
ม.	ตฺวํ อมุสสิสเส	ตฺมฺเห อมุสสิสสถ
อ.	อหํ อมุสสิสสํ	มยํ อมุสสิสสามหา

รช ย้อม dye

รช + ย = รชช

วตตมานา

ป.	โส รชชติ	เต รชชนติ
ม.	ตวั รชชลิ	ตุมเห รชชถ
อ.	อหิ รชชามิ	มยิ รชชาม

ปณจมี

ป.	โส รชชตุ	เต รชชนตุ
ม.	ตวั รชชาทิ รชช	ตุมเห รชชถ
อ.	อหิ รชชามิ	มยิ รชชาม

สศตมี

ป.	โส รชชเยย รชชเ รชชเถ	เต รชชเยยฺ
ม.	ตวั รชชเยยาลิ	ตุมเห รชชเยยถ
อ.	อหิ รชชเยยามิ รชชเยยฺ	มยิ รชชเยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อรชชิ	เต อรชชิสฺ
ม.	ตวั อรชชิ	ตุมเห อรชชิตถ
อ.	อหิ อรชชิ	มยิ อรชชิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส รชชิสฺสติ	เต รชชิสฺสนติ
ม.	ตวั รชชิสฺสลิ	ตุมเห รชชิสฺสถ
อ.	อหิ รชชิสฺสามิ รชชิสฺส	มยิ รชชิสฺสาม

กาลาตีปิตติ

ป.	โส อรชชิสฺส	เต อรชชิสฺสฺ
ม.	ตวั อรชชิสฺสเ	ตุมเห อรชชิสฺสถ
อ.	อหิ อรชชิสฺส	มยิ อรชชิสฺสamah

มจ หลุด พ้น หลุดพ้น escape, be free from ออกมม.

มจ + ย = มจจ

วตตมานา

ป.	โส มจจติ	เต มจจนติ
ม.	ตวั มจจลิ	ตุมเห มจจถ
อ.	อหิ มจจามิ	มยิ มจจาม

ปณจมี

ป.	โส มจจตุ	เต มจจนตุ
ม.	ตวั มจจาทิ มจจ	ตุมเห มจจถ
อ.	อหิ มจจามิ	มยิ มจจาม

สศตมี

ป.	โส มจจเยย มจจเ มจจเถ	เต มจจเยยฺ
ม.	ตวั มจจเยยาลิ	ตุมเห มจจเยยถ
อ.	อหิ มจจเยยามิ มจจเยยฺ	มยิ มจจเยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อมจจจิ	เต อมจจจิสฺ
ม.	ตวั อมจจจิ	ตุมเห อมจจจิตถ
อ.	อหิ อมจจจิ	มยิ อมจจจิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส มจจจิสฺสติ	เต มจจจิสฺสนติ
ม.	ตวั มจจจิสฺสลิ	ตุมเห มจจจิสฺสถ
อ.	อหิ มจจจิสฺสามิ มจจจิสฺส	มยิ มจจจิสฺสาม

กาลาตีปิตติ

ป.	โส อมจจจิสฺส	เต อมจจจิสฺสฺ
ม.	ตวั อมจจจิสฺสเ	ตุมเห อมจจจิสฺสถ
อ.	อหิ อมจจจิสฺส	มยิ อมจจจิสฺสamah

ภิถ แตก break อกมม.

ภิถ +ย = ภิชช

วตตมมานา

ป.	โส ภิชชติ	เต ภิชชนติ
ม.	ตวํ ภิชชลล	ตุมฺเห ภิชชถ
อ.	อหํ ภิชชาม	มยํ ภิชชาม

ปถจมี

ป.	โส ภิชชตฺ	เต ภิชชนตฺ
ม.	ตวํ ภิชชชาติ ภิชช	ตุมฺเห ภิชชถ
อ.	อหํ ภิชชาม	มยํ ภิชชาม

สตตมี

ป.	โส ภิชชชย ภิชชช ภิชชชถ	เต ภิชชชยํ
ม.	ตวํ ภิชชชยาล	ตุมฺเห ภิชชชยถ
อ.	อหํ ภิชชชยามี ภิชชชยํ	มยํ ภิชชชยาม

อัชชตตนี

ป.	โส ภิชชช	เต ภิชชชสฺ
ม.	ตวํ ภิชชช	ตุมฺเห ภิชชชถ
อ.	อหํ ภิชชช	มยํ ภิชชชมหา

ภวิสสัันติ

ป.	โส ภิชชชสสติ	เต ภิชชชสสนติ
ม.	ตวํ ภิชชชสสล	ตุมฺเห ภิชชชสสถ
อ.	อหํ ภิชชชสสามิ ภิชชชสสํ	มยํ ภิชชชสสาม

กาลาตีปัดตี

ป.	โส อภิชชชส	เต อภิชชชสสฺ
ม.	ตวํ อภิชชชสเส	ตุมฺเห อภิชชชสสถ
อ.	อหํ อภิชชชสสํ	มยํ อภิชชชสสามมหา

ฉิถ ขาด be torn, be cut off อกมม.

ฉิถ +ย = ฉิชช

วตตมมานา

ป.	โส ฉิชชติ	เต ฉิชชนติ
ม.	ตวํ ฉิชชลล	ตุมฺเห ฉิชชถ
อ.	อหํ ฉิชชาม	มยํ ฉิชชาม

ปถจมี

ป.	โส ฉิชชตฺ	เต ฉิชชนตฺ
ม.	ตวํ ฉิชชชาติ ฉิชช	ตุมฺเห ฉิชชถ
อ.	อหํ ฉิชชาม	มยํ ฉิชชาม

สตตมี

ป.	โส ฉิชชชย ฉิชชช ฉิชชชถ	เต ฉิชชชยํ
ม.	ตวํ ฉิชชชยาล	ตุมฺเห ฉิชชชยถ
อ.	อหํ ฉิชชชยามี ฉิชชชยํ	มยํ ฉิชชชยาม

อัชชตตนี

ป.	โส ฉิชชช	เต ฉิชชชสฺ
ม.	ตวํ ฉิชชช	ตุมฺเห ฉิชชชถ
อ.	อหํ ฉิชชช	มยํ ฉิชชชมหา

ภวิสสัันติ

ป.	โส ฉิชชชสสติ	เต ฉิชชชสสนติ
ม.	ตวํ ฉิชชชสสล	ตุมฺเห ฉิชชชสสถ
อ.	อหํ ฉิชชชสสามิ ฉิชชชสสํ	มยํ ฉิชชชสสาม

กาลาตีปัดตี

ป.	โส อฉิชชชส	เต อฉิชชชสสฺ
ม.	ตวํ อฉิชชชสเส	ตุมฺเห อฉิชชชสสถ
อ.	อหํ อฉิชชชสสํ	มยํ อฉิชชชสสามมหา

ชน เกิด be born ออกมม.

ชน + ย = ชาย

วตตมานา

ป.	โส ชายติ	เต	ชายนฺติ ชายเร ^๑
ม.	ตฺวั ชายสิ	ตฺมฺเห	ชายถ
อ.	อหิ ชายามิ	มยํ	ชายาม

^๑ แปลง อนฺติ เป็น เร

ปญจมี

ป.	โส ชายตุ	เต	ชายนฺตุ
ม.	ตฺวั ชายาหิ ชาย	ตฺมฺเห	ชายถ
อ.	อหิ ชายามิ	มยํ	ชายาม

สตุตมี

ป.	โส ชาเยยฺย ชาย ชาเยถ	เต	ชาเยยฺยํ
ม.	ตฺวั ชาเยยฺยาสิ	ตฺมฺเห	ชาเยยฺยถ
อ.	อหิ ชาเยยฺยามิ ชาเยยฺยํ	มยํ	ชาเยยฺยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อชายิ	เต	อชายิสฺสุ
ม.	ตฺวั อชายิ	ตฺมฺเห	อชายิตถ
อ.	อหิ อชายิ	มยํ	อชายิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ชายิสฺสติ	เต	ชายิสฺสนฺติ
ม.	ตฺวั ชายิสฺสสิ	ตฺมฺเห	ชายิสฺสถ
อ.	อหิ ชายิสฺสามิ ชายิสฺสํ	มยํ	ชายิสฺสาม

กาลาตีปิตติ

ป.	โส อชายิสฺส	เต	อชายิสฺสํสุ
ม.	ตฺวั อชายิสฺสเส	ตฺมฺเห	อชายิสฺสถ
อ.	อหิ อชายิสฺสํ	มยํ	อชายิสฺสามฺหา

หมวด สุ ชาติ (ณฺ ณา)

สุ ฟัง hear listen

สุ +ณฺ ณา = สุโน สุณา

วตตมานา

ป.	โส สุณาติ	เต सुณนฺติ
ม.	त्वं सुणासि	तुम्हे सुणाถ
उ.	अहं सुणामि	मयं सुणाम

पण्णमि

प.	โส सुणातु	ते सुणन्तु
म.	त्वं सुणाहि सुण	तुम्हे सुणाथ
उ.	अहं सुणामि	मयं सुणाम

सत्तमि

प.	โส सुणय सुणे सुणे	ते सुणय्यु
म.	त्वं सुणयसि	तुम्हे सुणयथा
उ.	अहं सुणयामि सुणय्य	मयं सुणय्याम

अच्चत्तनि

प.	โส असुणि	ते असुणिसु
म.	त्वं असुणि	तुम्हे असुणित्थ
उ.	अहं असुणि	मयं असुणिमहा

प.	โส असुसि	ते असुसिसु
म.	त्वं असुसि	तुम्हे असुसित्थ
उ.	अहं असुसि	मयं असुसिमहा

กัมมวจาก ลง อี ย

สุณिय: सुณियเต (สุณियติ)

เหตุกัตตวจาก ลง ณ ณา

สาवे सावय:

सावेति सावयति

सावेली सावयी (अच्चत्तनि ऐक.)

सावेलुं सावयीसु (अच्चत्तनि पण्.)

भाविसंति

प.	โส सुणिससति	ते सुणिससन्ति
म.	त्वं सुणिसससि	तुम्हे सुणिससथ
उ.	अहं सुणिससामि सुणिससं	मयं सुणिससाम

कालातिपत्ति

प.	โส असुणिसस	ते असुणिससंसु
म.	त्वं असुणिसस	तुम्हे असुणिससथ
उ.	अहं असुणिससं	मयं असुणिससामहा

वततमाना

प.	โส सुणेति	ते सुणेन्ति
म.	त्वं सुणेसि	तुम्हे सुणेथ
उ.	अहं सुणेमि	मयं सुणेम

पण्णमि

प.	โส सुणेत्तु	ते सुणेन्तु
म.	त्वं सुणेहि	तुम्हे सुणेथ
उ.	अहं सुणेमि	मयं सुणेम

हेतुकम्मवจาก ลง ณ ณา และ อี ย

साविय सावयिय:

सावियते सावयियते

सावियति सावयियति

ว ร้อย

ว + ณา = วณา

วตตมานา

ป.	โส วณาติ	เต วณนติ
ม.	ตฺวํ วณาสิ	ตฺมฺเห วณาถ
อ.	อหํ วณามิ	มยํ วณาม

ปถจมี

ป.	โส วณาตุ	เต วณนตุ
ม.	ตฺวํ วณาหิ วณ	ตฺมฺเห วณาถ
อ.	อหํ วณามิ	มยํ วณาม

สตตมี

ป.	โส วณฺยฺย วณฺ วณฺถ	เต วณฺยํ
ม.	ตฺวํ วณฺยฺยาสิ	ตฺมฺเห วณฺยฺยถ
อ.	อหํ วณฺยฺยามิ วณฺยํ	มยํ วณฺยฺยาม

อัชัตตนี

ป.	โส อวณฺ	เต อวณฺสู
ม.	ตฺวํ อวณฺ	ตฺมฺเห อวณฺถ
อ.	อหํ อวณฺ	มยํ อวณฺมฺหา

ภวิสสันติ

ป.	โส วณฺสฺสติ	เต วณฺสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ วณฺสฺสสิ	ตฺมฺเห วณฺสฺสถ
อ.	อหํ วณฺสฺสสามิ วณฺสฺสํ	มยํ วณฺสฺสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อวณฺสฺส	เต อวณฺสฺสํ
ม.	ตฺวํ อวณฺสฺส	ตฺมฺเห อวณฺสฺสถ
อ.	อหํ อวณฺสฺสํ	มยํ อวณฺสฺสสามฺหา

ลี ผูก bind

ลี + ณ = ลีโน

วตตมานา

ป.	โส ลีโนติ	เต ลีโนนติ
ม.	ตฺวํ ลีโนสิ	ตฺมฺเห ลีโนถ
อ.	อหํ ลีโนมิ	มยํ ลีโนม

ปถจมี

ป.	โส ลีโนตุ	เต ลีโนนตุ
ม.	ตฺวํ ลีโนหิ	ตฺมฺเห ลีโนถ
อ.	อหํ ลีโนมิ	มยํ ลีโนม

สตตมี

ป.	โส ลีณฺยฺย ลีณฺ ลีณฺถ	เต ลีณฺยํ
ม.	ตฺวํ ลีณฺยฺยาสิ	ตฺมฺเห ลีณฺยฺยถ
อ.	อหํ ลีณฺยฺยามิ ลีณฺยํ	มยํ ลีณฺยฺยาม

อัชัตตนี

ป.	โส อลีณฺ	เต อลีณฺสู
ม.	ตฺวํ อลีณฺ	ตฺมฺเห อลีณฺถ
อ.	อหํ อลีณฺ	มยํ อลีณฺมฺหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ลีณฺสฺสติ	เต ลีณฺสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ ลีณฺสฺสสิ	ตฺมฺเห ลีณฺสฺสถ
อ.	อหํ ลีณฺสฺสสามิ ลีณฺสฺสํ	มยํ ลีณฺสฺสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อลีณฺสฺส	เต อลีณฺสฺสํ
ม.	ตฺวํ อลีณฺสฺส	ตฺมฺเห อลีณฺสฺสถ
อ.	อหํ อลีณฺสฺสํ	มยํ อลีณฺสฺสสามฺหา

หมวด กิ ฐาตุ (นา)

กิ ชื้อ buy

กิ +นา = กิณา กิณา

วตตมานา

ป.	โส กิณาติ	เต กิณนติ
ม.	ตฺวํ กิณาสิ	ตฺมเห กิณาถ
อ.	อหํ กิณามิ	มยํ กิณาม

ปถจมี

ป.	โส กิณาตุ	เต กิณนตุ
ม.	ตฺวํ กิณาหิ กิณ	ตฺมเห กิณาถ
อ.	อหํ กิณามิ	มยํ กิณาม

สตุตมี

ป.	โส กิเณยย กิเณ กิเณถ	เต กิเณยยํ
ม.	ตฺวํ กิเณยยาสิ	ตฺมเห กิเณยยาถ
อ.	อหํ กิเณยยามิ กิเณยยํ	มยํ กิเณยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อกิณิ	เต อกิณิสฺสุ
ม.	ตฺวํ อกิณิ	ตฺมเห อกิณิตถ
อ.	อหํ อกิณิ	มยํ อกิณิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส กิณิสฺสติ	เต กิณิสฺสนติ
ม.	ตฺวํ กิณิสฺสสิ	ตฺมเห กิณิสฺสถ
อ.	อหํ กิณิสฺสามิ กิณิสฺสํ	มยํ กิณิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อกิณิสฺส	เต อกิณิสฺสํสุ
ม.	ตฺวํ อกิณิสฺเส	ตฺมเห อกิณิสฺสถ
อ.	อหํ อกิณิสฺสํ	มยํ อกิณิสฺสามหา

ชิ ชนะ win defeat

ชิ +นา = ชิณา

วตตมานา

ป.	โส ชิณาติ	เต ชิณนติ
ม.	ตฺวํ ชิณาสิ	ตฺมเห ชิณาถ
อ.	อหํ ชิณามิ	มยํ ชิณาม

ปถจมี

ป.	โส ชิณาตุ	เต ชิณนตุ
ม.	ตฺวํ ชิณาหิ ชิณ	ตฺมเห ชิณาถ
อ.	อหํ ชิณามิ	มยํ ชิณาม

สตุตมี

ป.	โส ชิเนยย ชิเน ชิเนถ	เต ชิเนยยํ
ม.	ตฺวํ ชิเนยยาสิ	ตฺมเห ชิเนยยาถ
อ.	อหํ ชิเนยยามิ ชิเนยยํ	มยํ ชิเนยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อชิณิ	เต อชิณิสฺสุ
ม.	ตฺวํ อชิณิ	ตฺมเห อชิณิตถ
อ.	อหํ อชิณิ	มยํ อชิณิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ชิณิสฺสติ	เต ชิณิสฺสนติ
ม.	ตฺวํ ชิณิสฺสสิ	ตฺมเห ชิณิสฺสถ
อ.	อหํ ชิณิสฺสามิ ชิณิสฺสํ	มยํ ชิณิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อชิณิสฺส	เต อชิณิสฺสํสุ
ม.	ตฺวํ อชิณิสฺเส	ตฺมเห อชิณิสฺสถ
อ.	อหํ อชิณิสฺสํ	มยํ อชิณิสฺสามหา

จิ ก่อ สั้งสม สะสม collect

จิ + นา = จินา

วตตมานา

ป.	โส จินาติ	เต จินนติ
ม.	ตฺวํ จินาสิ	ตฺมฺเห จินาถ
อ.	อหํ จินามิ	มยํ จินาม

ปถจมี

ป.	โส จินาตุ	เต จินนตุ
ม.	ตฺวํ จินาหิ จิน	ตฺมฺเห จินาถ
อ.	อหํ จินามิ	มยํ จินาม

สศตมี

ป.	โส จิเนยย จิเน จิเนถ	เต จิเนยฺยํ
ม.	ตฺวํ จิเนยฺยาสิ	ตฺมฺเห จิเนยฺยาถ
อ.	อหํ จิเนยฺยามิ จิเนยฺยํ	มยํ จิเนยฺยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อจিনি	เต อจินีสุ
ม.	ตฺวํ อจিনি	ตฺมฺเห อจินิตถ
อ.	อหํ อจินี	มยํ อจินิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส จินิสสติ	เต จินิสสนติ
ม.	ตฺวํ จินิสสสิ	ตฺมฺเห จินิสสถ
อ.	อหํ จินิสสามิ จินิสฺสํ	มยํ จินิสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อจินิสฺส	เต อจินิสฺสํ
ม.	ตฺวํ อจินิสฺเส	ตฺมฺเห อจินิสฺสถ
อ.	อหํ อจินิสฺสํ	มยํ อจินิสฺสามหา

ฐ ก้าจัด ทำลาย destroy

ฐ + นา = ฐนา

วตตมานา

ป.	โส ฐนาติ	เต ฐนฺนติ
ม.	ตฺวํ ฐนาสิ	ตฺมฺเห ฐนาถ
อ.	อหํ ฐนามิ	มยํ ฐนาม

ปถจมี

ป.	โส ฐนาตุ	เต ฐนฺนตุ
ม.	ตฺวํ ฐนาหิ ฐน	ตฺมฺเห ฐนาถ
อ.	อหํ ฐนามิ	มยํ ฐนาม

สศตมี

ป.	โส ฐเนยย ฐเน ฐเนถ	เต ฐเนยฺยํ
ม.	ตฺวํ ฐเนยฺยาสิ	ตฺมฺเห ฐเนยฺยาถ
อ.	อหํ ฐเนยฺยามิ ฐเนยฺยํ	มยํ ฐเนยฺยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อฐนิ	เต อฐนีสุ
ม.	ตฺวํ อฐนิ	ตฺมฺเห อฐนิตถ
อ.	อหํ อฐนี	มยํ อฐนิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ฐนิสสติ	เต ฐนิสสนติ
ม.	ตฺวํ ฐนิสสสิ	ตฺมฺเห ฐนิสสถ
อ.	อหํ ฐนิสสามิ ฐนิสฺสํ	มยํ ฐนิสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อฐนิสฺส	เต อฐนิสฺสํ
ม.	ตฺวํ อฐนิสฺเส	ตฺมฺเห อฐนิสฺสถ
อ.	อหํ อฐนิสฺสํ	มยํ อฐนิสฺสามหา

ญา +นา = ชานา

- ลง นา ปัจจัย แล้วแปลง ญา ธาตุ เป็น ชา, ชั และ นา บ้าง
- จะอาเทศ ญา ธาตุ เป็น ชา ได้ ต่องลง นา ปัจจัยเท่านั้น เช่น ชานาติ, ชาเนยย.

วตตมานา

ป.	โส ชานาติ ญาติ ^๑ นายติ ^๒	เต ชานนติ นายเร ^๒
ม.	ตวั ชานาสิ	ตุมเห ชานาถ
อุ.	อหิ ชานามิ	มยิ ชานาม

^๑ แปลง นา ปัจจัย เป็น ย บ้าง

^๒ แปลง ญา ธาตุ เป็น นา บ้าง

ปญจมี

ป.	โส ชานาตุ	เต ชานนตุ
ม.	ตวั ชานาหิ ชาน	ตุมเห ชานาถ
อุ.	อหิ ชานามิ	มยิ ชานาม

สตุตมี

ป.	โส ชาเนยย ชาเน ชาเนถ ชญา ^๑	เต ชาเนยยิ
ม.	ตวั ชาเนยยาสิ	ตุมเห ชาเนยยถ
อุ.	อหิ ชาเนยยามิ ชาเนยยิ	มยิ ชาเนยยาม

^๑ แปลง เอยย เป็น ญา แล้วแปลง ญา ธาตุ เป็น ชั,
ลบ นา ปัจ.

ชาเนมฺ แปลง เอยยาม เป็น เอม

อัชัตตนิ

ป.	โส อชานิ	เต อชานิสฺ
ม.	ตวั อชานิ	ตุมเห อชานิตถ
อุ.	อหิ อชานิ	มยิ อชานิมหา

ป.	โส อญญาสิ	เต -
ม.	ตวั -	ตุมเห-
อุ.	อหิ อญญาสิ	มยิ -

อา-ญา-นา-ส-อิ ลบ นา ปัจ.

ภวิสสันติ

ป.	โส ชานิสฺสติ	เต ชานิสฺสนติ
ม.	ตวั ชานิสฺสสิ	ตุมเห ชานิสฺสถ
อุ.	อหิ ชานิสฺสามิ ชานิสฺสํ	มยิ ชานิสฺสาม

กาลาตีปัตติ

ป.	โส อชานิสฺส	เต อชานิสฺสํ
ม.	ตวั อชานิสฺเส	ตุมเห อชานิสฺสถ
อุ.	อหิ อชานิสฺสํ	มยิ อชานิสฺสามหา

ลู เกี่ยว, ตัด

ลู + นา = ลูนา

วตตมานา

ป.	โล โส ลูนาติ	เต ลูนนติ
ม.	ตวั ลูนาสิ	ตุเมเท ลูนาถ
อุ.	อหิ ลูนามิ	มยิ ลูนาม

ปถจมี

ป.	โล โส ลูนาตุ	เต ลูนนตุ
ม.	ตวั ลูนาหิ ลุน	ตุเมเท ลูนาถ
อุ.	อหิ ลูนามิ	มยิ ลูนาม

สตัดมี

ป.	โล โส ลูเนยย ลูเน ลูเนถ	เต ลูเนยยิ
ม.	ตวั ลูเนยยาสิ	ตุเมเท ลูเนยยถ
อุ.	อหิ ลูเนยยามิ ลูเนยยิ	มยิ ลูเนยยาม

อัชัตตนิ

ป.	โล โส อลูนิ	เต อลูนิสุ
ม.	ตวั อลูนิ	ตุเมเท อลูนิตถ
อุ.	อหิ อลูนิ	มยิ อลูนิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โล โส ลูนิสสติ	เต ลูนิสสนติ
ม.	ตวั ลูนิสสสิ	ตุเมเท ลูนิสสถ
อุ.	อหิ ลูนิสสามิ ลูนิสสั	มยิ ลูนิสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โล โส อลูนิสส	เต อลูนิสสสุ
ม.	ตวั อลูนิสเส	ตุเมเท อลูนิสสถ
อุ.	อหิ อลูนิสสั	มยิ อลูนิสสามหา

มุ ผิด, โปรย

มุ + นา = มุนา

วตตมานา

ป.	โล โส มุนาติ	เต มุนนติ
ม.	ตวั มุนาสิ	ตุเมเท มุนาถ
อุ.	อหิ มูนามิ	มยิ มูนาม

ปถจมี

ป.	โล โส มุนาตุ	เต มุนนตุ
ม.	ตวั มุนาหิ มุน	ตุเมเท มุนาถ
อุ.	อหิ มูนามิ	มยิ มูนาม

สตัดมี

ป.	โล โส มุเนยย มุเน มุเนถ	เต มุเนยยิ
ม.	ตวั มุเนยยาสิ	ตุเมเท มุเนยยถ
อุ.	อหิ มุเนยยามิ มุเนยยิ	มยิ มุเนยยาม

อัชัตตนิ

ป.	โล โส อมุนิ	เต อมุนิสุ
ม.	ตวั อมุนิ	ตุเมเท อมุนิตถ
อุ.	อหิ อมุนิ	มยิ อมุนิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โล โส มุนิสสติ	เต มุนิสสนติ
ม.	ตวั มุนิสสสิ	ตุเมเท มุนิสสถ
อุ.	อหิ มุนิสสามิ มุนิสสั	มยิ มุนิสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โล โส อมุนิสส	เต อมุนิสสสุ
ม.	ตวั อมุนิสเส	ตุเมเท อมุนิสสถ
อุ.	อหิ อมุนิสสั	มยิ อมุนิสสามหา

หมวด คห ธาตุ (ณฺหา)

คห ถือ, จับ, รับ

กัตตุวจาก: คห + ณฺหา = คณฺหา

วตตมานา

ป.	โส คณฺหาติ	เต คณฺหนฺติ
ม.	ตฺวํ คณฺหาสิ	ตฺมฺเห คณฺหาถ
อ.	อหํ คณฺหามิ	มยํ คณฺหาถ

ปณฺจมี

ป.	โส คณฺหาตุ	เต คณฺหนฺตุ
ม.	ตฺวํ คณฺหาหิ คณฺห	ตฺมฺเห คณฺหาถ
อ.	อหํ คณฺหามิ	มยํ คณฺหาถ

สตุตฺตมี

ป.	โส คณฺเหยฺย คณฺเห คณฺເถ	เต คณฺเหยฺยํ
ม.	ตฺวํ คณฺเหยฺยาสิ	ตฺมฺเห คณฺเหยฺยาถ
อ.	อหํ คณฺเหยฺยามี คณฺเหยฺยํ	มยํ คณฺเหยฺยาถ

อัชชัตตนี

ป.	โส อคฺคณฺหิ	เต อคฺคณฺหิสฺสุ
ม.	ตฺวํ อคฺคณฺหิ	ตฺมฺเห อคฺคณฺหิตถ
อ.	อหํ อคฺคณฺหิ	มยํ อคฺคณฺหิมฺหา

ป.	โส อคฺคณฺเหสิ	เต อคฺคณฺเหสฺสุ
ม.	ตฺวํ อคฺคณฺเหสิ	ตฺมฺเห อคฺคณฺเหสิตถ
อ.	อหํ อคฺคณฺเหสิ	มยํ อคฺคณฺเหสิมฺหา

ภวิสฺสํนฺติ

ป.	โส คณฺหิสฺสติ	เต คณฺหิสฺสณฺติ
ม.	ตฺวํ คณฺหิสฺสสิ	ตฺมฺเห คณฺหิสฺสถ
อ.	อหํ คณฺหิสฺสสามิ คณฺหิสฺสํ	มยํ คณฺหิสฺสสาม

กาลาติปิตฺติ

ป.	โส อคฺคณฺหิสฺส	เต อคฺคณฺหิสฺสํ
ม.	ตฺวํ อคฺคณฺหิสฺเส	ตฺมฺเห อคฺคณฺหิสฺสถ
อ.	อหํ อคฺคณฺหิสฺสํ	มยํ อคฺคณฺหิสฺสามฺหา

กัมมวจาก ลง อี ย

คหฺย: คหฺยเต (คหฺยติ)

คยฺห: คยฺหเต (คยฺหติ)

เหตุกัตตุวจาก ลง เณ ฌย ณาเป ณาปย

คาเห คาหย คาหาเป คาหาปย:

คาเหติ คาหยติ คาหาเปติ คาหาปยติ

คาเหสิ คาหยิ คาหาเปสิ คาหาปยิ (อัชชัตตนี เอก.)

คาเหสฺสุ คาหยิสฺสุ คาหาเปสฺสุ คาหาปยิสฺสุ (อัชชัตตนี พหุ.)

คณฺเห คณฺหย คณฺหาเป คณฺหาปย:

คณฺเหติ คณฺหยติ คณฺหาเปติ คณฺหาปยติ

คณฺเหสิ คณฺหยิ คณฺหาเปสิ คณฺหาปยิ (อัชชัตตนี เอก.)

คณฺเหสฺสุ คณฺหยิสฺสุ คณฺหาเปสฺสุ คณฺหาปยิสฺสุ (อัชชัตตนี พหุ.)

เหตุกัมมวจาก ลง เณ ฌย ณาเป ณาปย และ อี ย

คาหฺย คาหฺยิ คาหาปยิ คาหาปยฺย:

คาหฺยเต คาหฺยิตเต คาหาปยิตเต คาหาปยฺยิตเต

คาหฺยติ คาหฺยิตติ คาหาปยิตติ คาหาปยฺยิตติ

คณฺหฺย คณฺหฺยิ คณฺหาปยิ คณฺหาปยฺย:

คณฺหฺยเต คณฺหฺยิตเต คณฺหาปยิตเต คณฺหาปยฺยิตเต

คณฺหฺยติ คณฺหฺยิตติ คณฺหาปยิตติ คณฺหาปยฺยิตติ

หมวด ตน ธาตุ (โอ)

ตน แผ่ไป สกมม.

ตน +โอ = ตโน

วตตมามา

ป.	โส ตโนติ	เต ตโนนติ
ม.	ตวั ตโนสิ	ตุมเห ตโนถ
อุ.	อหํ ตโนมิ	มยํ ตโนม

ปญจมี

ป.	โส ตโนตุ	เต ตโนนตุ
ม.	ตวั ตโนหิ ตน	ตุมเห ตโนถ
อุ.	อหํ ตโนมิ	มยํ ตโนม

สตุตมี

ป.	โส ตเนยย ตเน ตเนถ	เต ตเนยยุ
ม.	ตวั ตเนยยาลิ	ตุมเห ตเนยยถ
อุ.	อหํ ตเนยยามิ ตเนยย	มยํ ตเนยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อตนิ	เต อตนิสุ
ม.	ตวั อตนิ	ตุมเห อตนิถ
อุ.	อหํ อตนิ	มยํ อตนิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ตนิสสติ	เต ตนิสสนติ
ม.	ตวั ตนิสสสิ	ตุมเห ตนิสสถ
อุ.	อหํ ตนิสสามิ ตนิสส	มยํ ตนิสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อตนิสส	เต อตนิสสสุ
ม.	ตวั อตนิสเส	ตุมเห อตนิสสถ
อุ.	อหํ อตนิสส	มยํ อตนิสสามหา

กร ทำ make do

กร + โอ = กโร

วตตมานา

ป.	โส กโรติ	เต กโรนติ
ม.	ตวํ กโรสิ	ตุมฺเห กโรถ
อุ.	อหํ กโรมิ	มยํ กโรม

ป.	โส กุพฺพติ	เต กุพฺพนติ
----	------------	-------------

แปลง อ เป็น อุ ลบ ร แปลง โอ เป็น อว
แปลง ว เป็น พุ ซ้อน พ

ปณฺจมี

ป.	โส กโรตุ	เต กโรนตุ
ม.	ตวํ กโรหิ กรสฺสุ	ตุมฺเห กโรถ
อุ.	อหํ กโรมิ	มยํ กโรม

สตุตฺตี

ป.	โส กรอยย กร กรถ	เต กรอยฺยํ
ม.	ตวํ กรอยยาสิ	ตุมฺเห กรอยยถ
อุ.	อหํ กรอยยามิ กรอยฺยํ	มยํ กรอยยาม

ป.	โส กุพฺพเพถ	-
----	-------------	---

ป.	โส การเย	-
----	----------	---

ทีฆะต้นธาตุ ลบ ยย ลง ย อาคม

หิยตฺตนี

ป.	โส อกา	เต อกรู
ม.	ตวํ อกา	ตุมฺเห อกตถ อกรตถ
อุ.	อหํ อกรํ	มยํ อกมฺห

*อกา แปลง กร เป็น กา ลบ อา

อัชชตฺตนี

ป.	โส อกริ	เต อกริสฺสุ
ม.	ตวํ อกริ	ตุมฺเห อกตถ อกริตถ
อุ.	อหํ อกริ	มยํ อกริมฺหา

ป.	โส อกาลิ	เต อกํสุ
ม.	ตวํ อกาลิ	ตุมฺเห อกาลิตถ
อุ.	อหํ อกาลิ	มยํ อกาลิมฺหา

ภวิสสฺนติ

ป.	โส ภริสฺสติ	เต ภริสฺสนติ
ม.	ตวํ ภริสฺสสิ	ตุมฺเห ภริสฺสถ
อุ.	อหํ ภริสฺสามิ ภริสฺสํ	มยํ ภริสฺสาม

ป.	โส กาทฺติ	เต กาทฺนติ
ม.	ตวํ กาทฺสิ	ตุมฺเห กาทฺถ
อุ.	อหํ กาทฺหามิ	มยํ กาทฺหาม

ลบ สส แปลง กร เป็น กาท

กาลาติปิตฺติ

ป.	โส อกริสฺส	เต อกริสฺสํสุ
ม.	ตวํ อกริสฺเส	ตุมฺเห อกริสฺสถ
อุ.	อหํ อกริสฺสํ	มยํ อกริสฺสามฺหา

กร + ยिर = กยिर (ลบ ร ที่สุดธาตุ)

วตตมานา

ป.	โส กยิริติ	เต กยิรฺนติ
----	------------	-------------

สตุตฺตี

ป.	โส กยิรา กยิราถ	-
----	-----------------	---

กยิราถ (อัตตโนบท) เอา เอ ของ เถ เป็น อา

สกก (สก) อาจ สามารถ ออกม.

สกก + โอ = สกโก

วตตมานา

ป.	โส สกโกติ	เต สกโกนติ
ม.	ตวั สกโกสิ	ตุมเห สกโกถ
อุ.	อหิ สกโกมิ	มยิ สกโกม

ปลจมี

ป.	โส สกโกตุ	เต สกโกนตุ
ม.	ตวั สกโกหิ สกก สกกสสุ	ตุมเห สกโกถ
อุ.	อหิ สกโกมิ	มยิ สกโกม

สกก + อุณา = สกกุณา* สกข

สตุตมี

ป.	โส สกกุณย	เต สกกุณยุมิ
ม.	ตวั สกกุณยยาสิ	ตุมเห สกกุณยยถ
อุ.	อหิ สกกุณยยามิ สกกุณยยมิ	มยิ สกกุณยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อสกุชิ	เต อสกุชีสุ
ม.	ตวั อสกุชิ	ตุมเห อสกุชิตถ
อุ.	อหิ อสกุชี	มยิ อสกุชิมหา

ลป อุณา ปัจจัย แปลงที่สุดธาตุเป็น ข

ภวิสสันติ

ป.	โส สกขิสสติ	เต สกขิสสนติ
ม.	ตวั สกขิสสสิ	ตุมเห สกขิสสถ
อุ.	อหิ สกขิสสามิ สกขิสสมิ	มยิ สกขิสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อสกุขิสส	เต อสกุขิสสสุ
ม.	ตวั อสกุขิสเส	ตุมเห อสกุขิสสถ
อุ.	อหิ อสกุขิสสมิ	มยิ อสกุขิสสามหา

ชาคร ตื่น ออกมม.

ชาคร + โอ = ชาโคร

วตตมานา

ป.	โส ชาโครติ	เต ชาโครนติ
ม.	ตฺว ชาโครสิ	ตฺมเห ชาโครถ
อ.	อห ชาโครมิ	มย ชาโครม

ปณจมี

ป.	โส ชาโครตุ	เต ชาโครนตุ
ม.	ตฺว ชาโครหิ ชาคร	ตฺมเห ชาโครถ
อ.	อห ชาโครมิ	มย ชาโครม

สตตมี

ป.	โส ชาครเรยย ชาครเร ชาครเรถ	เต ชาครเรยฺย
ม.	ตฺว ชาครเรยยาลิ	ตฺมเห ชาครเรยยถ
อ.	อห ชาครเรยยามิ ชาครเรยฺย	มย ชาครเรยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อชาคริ	เต อชาครีสุ
ม.	ตฺว อชาคริ	ตฺมเห อชาคริตถ
อ.	อห อชาครี	มย อชาคริมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ชาคริสฺสติ	เต ชาคริสฺสนฺติ
ม.	ตฺว ชาคริสฺสลิ	ตฺมเห ชาคริสฺสถ
อ.	อห ชาคริสฺสามิ ชาคริสฺส	มย ชาคริสฺสาม

ชากาลาติปัตติ

ป.	โส อชาคริสฺส	เต อชาคริสฺสํสุ
ม.	ตฺว อชาคริสฺเส	ตฺมเห อชาคริสฺสถ
อ.	อห อชาคริสฺส	มย อชาคริสฺสามหา

หมวด จุร ธาตุ (ณ ฌย)

จุร ลัก steal

จุร +ณ ฌย = โจเร, โจรย

วตตมานา

ป.	โส โจเรติ	เต โจเรนติ
ม.	ตวํ โจเรสิ	ตุมहे โจเรถ
อ.	อหํ โจเรมิ	มยํ โจเรม

ป.	โส โจรยติ	เต โจรยนติ
ม.	ตวํ โจรยสิ	ตุมहे โจรยถ
อ.	อหํ โจรยามิ	มยํ โจรยาม

ปณจมี

ป.	โส โจเรตุ	เต โจเรนตุ
ม.	ตวํ โจเรหิ โจร	ตุมहे โจเรถ
อ.	อหํ โจเรมิ	มยํ โจเรม

ป.	โส โจรยตุ	เต โจรยนตุ
ม.	ตวํ โจรยหิ โจรย	ตุมहे โจรยถ
อ.	อหํ โจรยามิ	มยํ โจรยาม

สत्ตมี

ป.	โส โจเรย โจเร โจเรถ	เต โจเรยํ
ม.	ตวํ โจเรยาสิ	ตุมहे โจเรยถ
อ.	อหํ โจเรยามิ โจเรยํ	มยํ โจเรยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส โจเรสิ	เต โจเรสุํ
ม.	ตวํ โจเรสิ	ตุมहे โจเรสิถถ
อ.	อหํ โจเรสิ	มยํ โจเรสิมहा

ป.	โส อโจरยิ	เต อโจरयुं अजोरयिसु
ม.	ตวํ อโจरยि	ตุมहे अजोरयिถถ
อ.	อหํ อโจरयी	มยํ อโจरयिमहा

ภวิสสันติ

ป.	โส โจเรสสติ	เต โจเรสสนติ
ม.	ตวํ โจเรสสสิ	ตุมहे โจเรสสถ
อ.	อหํ โจเรสสามิ โจเรสสํ	มยํ โจเรสสาม

ป.	โส โจरयिस्सति	เต जोरयिस्सन्ति
ม.	ตวํ जोरयिस्सสิ	ตุมहे जोरयिस्सถ
อ.	อหํ जोरยิสสามิ जोरยิสสํ	มยํ जोरยิสสาม

กาลาติปัติ

ป.	โส อโจरยิสส	เต อโจरยิสสํสุ
ม.	ตวํ อโจरยิสเส	ตุมहे อโจरยิสสถ
อ.	อหํ อโจरยิสสํ	มยํ อโจरยิสสามहा

กัมมวจาก ลง อี ย

จूरिय: जूरियते (जूरियति)

हेतुगतवुवक लं णापे णापय

जोरापे जोरापय:

जोरापेति जोरापयति

जोरापेसि जोरापयि (अश्चत्तनि एक.)

जोरापेसुं जोरापयिसुं (अश्चत्तनि षड्.)

हेतुगम्मवक लं णे णय णापे णापय लल्ले अी य

जूरिय जूरियि जोरापिय जोरापयिय:

जूरियते जूरियियते जोरापियते जोरापयियते

जूरियति जूरियियति जोरापियति जोरापयियति

ตลก ตรีก คิด think

ตลก +ณ ฌย = ตลกเ, ตลกย

วตตมณณ

ป.	โส ตลกเติ	เต ตลกเณติ
ม.	ตวํ ตลกเลิ	ตุมเห ตลกเถ
อ.	อหํ ตลกเมิ	มยํ ตลกเม

ป.	โส ตลกยติ	เต ตลกยณติ
ม.	ตวํ ตลกยลิ	ตุมเห ตลกยถ
อ.	อหํ ตลกยมิ	มยํ ตลกยม

ปณจมี

ป.	โส ตลกเตุ	เต ตลกเณตุ
ม.	ตวํ ตลกเหิ ตลก	ตุมเห ตลกเถ
อ.	อหํ ตลกเมิ	มยํ ตลกเม

ป.	โส ตลกยตุ	เต ตลกยณตุ
ม.	ตวํ ตลกยหิ ตลกย	ตุมเห ตลกยถ
อ.	อหํ ตลกยมิ	มยํ ตลกยม

สตุตมี

ป.	โส ตลกเยย ตลกเ ตลกเถ	เต ตลกเยยํ
ม.	ตวํ ตลกเยยล	ตุมเห ตลกเยยถ
อ.	อหํ ตลกเยยมิ ตลกเยย	มยํ ตลกเยยม

อชชตตนิ

ป.	โส ตลกเลิ	เต ตลกเลํ
ม.	ตวํ ตลกเลิ	ตุมเห ตลกเลิถ
อ.	อหํ ตลกเลิ	มยํ ตลกเลิมหา

ป.	โส อตลกย	เต อตลกยํ อตลกยีส
ม.	ตวํ อตลกย	ตุมเห อตลกยิถ
อ.	อหํ อตลกย	มยํ อตลกยิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ตลกเสสติ	เต ตลกเสสนติ
ม.	ตวํ ตลกเสล	ตุมเห ตลกเสถ
อ.	อหํ ตลกเสสามิ ตลกเสล	มยํ ตลกเสสาม

ป.	โส ตลกยิสสติ	เต ตลกยิสสนติ
ม.	ตวํ ตลกยิสล	ตุมเห ตลกยิสถ
อ.	อหํ ตลกยิสสามิ ตลกยิสล	มยํ ตลกยิสสาม

กาลาติปตติ

ป.	โส อตลกยิส	เต อตลกยิสลํ
ม.	ตวํ อตลกยิส	ตุมเห อตลกยิสถ
อ.	อหํ อตลกยิส	มยํ อตลกยิสสามมหา

ลักษ กำหนด

ลักษ +ณณ ณณ = ลักษ, ลักษ

วตตมณณ

ป.	โส ลักษ	เต ลักษณ
ม.	ตว ลักษ	ตุมเห ลักษ
อ.	อห ลักษณ	มย ลักษณ

ป.	โส ลักษ	เต ลักษณ
ม.	ตว ลักษ	ตุมเห ลักษ
อ.	อห ลักษณ	มย ลักษณ

ปณณ

ป.	โส ลักษ	เต ลักษณ
ม.	ตว ลักษ	ตุมเห ลักษ
อ.	อห ลักษณ	มย ลักษณ

ป.	โส ลักษ	เต ลักษณ
ม.	ตว ลักษ	ตุมเห ลักษ
อ.	อห ลักษณ	มย ลักษณ

สตตม

ป.	โส ลักษ	เต ลักษณ
ม.	ตว ลักษ	ตุมเห ลักษ
อ.	อห ลักษณ	มย ลักษณ

อษษตต

ป.	โส ลักษ	เต ลักษ
ม.	ตว ลักษ	ตุมเห ลักษ
อ.	อห ลักษ	มย ลักษ

ป.	โส ลักษ	เต ลักษ
ม.	ตว ลักษ	ตุมเห ลักษ
อ.	อห ลักษ	มย ลักษ

ณณสณ

ป.	โส ลักษ	เต ลักษ
ม.	ตว ลักษ	ตุมเห ลักษ
อ.	อห ลักษ	มย ลักษ

ป.	โส ลักษ	เต ลักษ
ม.	ตว ลักษ	ตุมเห ลักษ
อ.	อห ลักษ	มย ลักษ

ณณณณ

ป.	โส ลักษ	เต ลักษ
ม.	ตว ลักษ	ตุมเห ลักษ
อ.	อห ลักษ	มย ลักษ

มนต์ ปรีक्षा

มนต์ + เณ ฌย = มนฺเต, มนฺตย

วตตมานา

ป.	โส มนฺเตติ	เต มนฺเตนฺติ
ม.	ตฺวํ มนฺเตสิ	ตฺมฺเห มนฺเตถ
อ.	อหํ มนฺเตมิ	มยํ มนฺเตม

ป.	โส มนฺตยติ	เต มนฺตยนฺติ
ม.	ตฺวํ มนฺตยสิ	ตฺมฺเห มนฺตยถ
อ.	อหํ มนฺตยามิ	มยํ มนฺตยาม

ปลงจมี

ป.	โส มนฺเตตุ	เต มนฺเตนฺตุ
ม.	ตฺวํ มนฺเตหิ มนฺต	ตฺมฺเห มนฺเตถ
อ.	อหํ มนฺเตมิ	มยํ มนฺเตม

ป.	โส มนฺตยตุ	เต มนฺตยนฺตุ
ม.	ตฺวํ มนฺตยาหิ มนฺตย	ตฺมฺเห มนฺตยถ
อ.	อหํ มนฺตยามิ	มยํ มนฺตยาม

สตุตมี

ป.	โส มนฺเตยย มนฺเต มนฺเตถ	เต มนฺเตยฺยํ
ม.	ตฺวํ มนฺเตยฺยาลิ	ตฺมฺเห มนฺเตยฺยถ
อ.	อหํ มนฺเตยฺยามิ มนฺเตยฺยํ	มยํ มนฺเตยฺยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส มนฺเตสิ	เต มนฺเตสํ
ม.	ตฺวํ มนฺเตสิ	ตฺมฺเห มนฺเตสิถถ
อ.	อหํ มนฺเตสี	มยํ มนฺเตสิมฺหา

ป.	โส อมนฺตยิ	เต อมนฺตยํ อมนฺตยิสํ
ม.	ตฺวํ อมนฺตยิ	ตฺมฺเห อมนฺตยิถถ
อ.	อหํ อมนฺตยิ	มยํ อมนฺตยิมฺหา

ภาวิสสันติ

ป.	โส มนฺเตสฺสติ	เต มนฺเตสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ มนฺเตสฺสสิ	ตฺมฺเห มนฺเตสฺสถ
อ.	อหํ มนฺเตสฺสามิ มนฺเตสฺสํ	มยํ มนฺเตสฺสาม

ป.	โส มนฺตยิสฺสติ	เต มนฺตยิสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ มนฺตยิสฺสสิ	ตฺมฺเห มนฺตยิสฺสถ
อ.	อหํ มนฺตยิสฺสามิ มนฺตยิสฺสํ	มยํ มนฺตยิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อมนฺตยิสฺส	เต อมนฺตยิสฺสํ
ม.	ตฺวํ อมนฺตยิสฺเส	ตฺมฺเห อมนฺตยิสฺสถ
อ.	อหํ อมนฺตยิสฺสํ	มยํ อมนฺตยิสฺสามฺหา

จินต คิด, รู้, นึก think

จินต + เณ ฌย = จินเต, จินตย

วัตตมาณา

ป.	โส จินเตติ	เต จินเตนติ
ม.	ตวํ จินเตสิ	ตุมฺเห จินเตถ
อ.	อหํ จินเตมิ	มยํ จินเตม

ป.	โส จินตยติ	เต จินตยนติ
ม.	ตวํ จินตยสิ	ตุมฺเห จินตยถ
อ.	อหํ จินตยามิ	มยํ จินตยาม

ปลงจมี

ป.	โส จินเตตุ	เต จินเตนตุ
ม.	ตวํ จินเตหิ จินตย	ตุมฺเห จินเตถ
อ.	อหํ จินเตมิ	มยํ จินเตม

ป.	โส จินตยตุ	เต จินตยนตุ
ม.	ตวํ จินตยาหิ จินตย	ตุมฺเห จินตยถ
อ.	อหํ จินตยามิ	มยํ จินตยาม

สตุตมี

ป.	โส จินเตยย จินเต จินเตถ	เต จินเตยยํ
ม.	ตวํ จินเตยยาลิ	ตุมฺเห จินเตยยถ
อ.	อหํ จินเตยยามิ จินเตยยํ	มยํ จินเตยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส จินเตสิ	เต จินเตสุํ
ม.	ตวํ จินเตสิ	ตุมฺเห จินเตสิถถ
อ.	อหํ จินเตสิ	มยํ จินเตสิมहा

ป.	โส อจินตยิ	เต อจินตยํ อจินตยิสฺ
ม.	ตวํ อจินตยิ	ตุมฺเห อจินตยิถถ
อ.	อหํ อจินตยิ	มยํ อจินตยิมहा

ภวิสสันติ

ป.	โส จินเตสสติ	เต จินเตสสนติ
ม.	ตวํ จินเตสสสิ	ตุมฺเห จินเตสสถ
อ.	อหํ จินเตสสามิ จินเตสสํ	มยํ จินเตสสาม

ป.	โส จินตยิสสติ	เต จินตยิสสนติ
ม.	ตวํ จินตยิสสสิ	ตุมฺเห จินตยิสสถ
อ.	อหํ จินตยิสสามิ จินตยิสสํ	มยํ จินตยิสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อจินตยิสส	เต อจินตยิสสํสุ
ม.	ตวํ อจินตยิสเส	ตุมฺเห อจินตยิสสถ
อ.	อหํ อจินตยิสสํ	มยํ อจินตยิสสามหา

กถ พุด กล่าว say

กถ +ณณ ณย = กถ, กถย

วตตมมมม

ป.	โส กถถ	เต กถนถ
ม.	ตว กถถ	ตุมเท กถถ
อ.	อห กถถ	มย กถถ

ป.	โส กถยถ	เต กถยถ
ม.	ตว กถยถ	ตุมเท กถยถ
อ.	อห กถยถ	มย กถยถ

ปถถถ

ป.	โส กถถ	เต กถนถ
ม.	ตว กถถ กถย	ตุมเท กถถ
อ.	อห กถถ	มย กถถ

ป.	โส กถยถ	เต กถยถ
ม.	ตว กถยถ กถย	ตุมเท กถยถ
อ.	อห กถยถ	มย กถยถ

สตตถ

ป.	โส กถยถ กถ กถถ	เต กถยถ
ม.	ตว กถยถถ	ตุมเท กถยถถ
อ.	อห กถยถถ	มย กถยถถ

อชชตตถ

ป.	โส กถถ	เต กถถ
ม.	ตว กถถ	ตุมเท กถถถ
อ.	อห กถถ	มย กถถถ

ป.	โส กถยถ	เต กถยถ กถยถ
ม.	ตว กถยถ	ตุมเท กถยถถ
อ.	อห กถยถ	มย กถยถถ

ถถถถ

ป.	โส กถถถ	เต กถถถ
ม.	ตว กถถถ	ตุมเท กถถถ
อ.	อห กถถถ	มย กถถถ

ป.	โส กถยถถ	เต กถยถถ
ม.	ตว กถยถถ	ตุมเท กถยถถ
อ.	อห กถยถถ	มย กถยถถ

ถถถถ

ป.	โส กถยถถ	เต กถยถถ
ม.	ตว กถยถถ	ตุมเท กถยถถ
อ.	อห กถยถถ	มย กถยถถ

ทิส แสดง (นามธรรม), กล่าว, สวด show preach teach

ทิส +ณณ = เทเส, เทสย

วตตมานา

ป.	โส เทเสติ	เต เทเสนติ
ม.	ตฺวํ เทเสติ	ตฺมฺเห เทเสถ
อ.	อหํ เทเสมิ	มยํ เทเสม

ป.	โส เทสยติ	เต เทสยนติ
ม.	ตฺวํ เทสยติ	ตฺมฺเห เทสยถ
อ.	อหํ เทস্যามิ	มยํ เทস্যาม

ปญจมี

ป.	โส เทเสตุ	เต เทเสนตุ
ม.	ตฺวํ เทเสหิ	ตฺมฺเห เทเสถ
อ.	อหํ เทเสมิ	มยํ เทเสม

ป.	โส เทสยตุ	เต เทสยนตุ
ม.	ตฺวํ เทสยาหิ เทสย	ตฺมฺเห เทสยถ
อ.	อหํ เทস্যามิ	มยํ เทস্যาม

สตตมี

ป.	โส เทเสยฺย เทเส เทเสถ	เต เทเสยฺยํ
ม.	ตฺวํ เทเสยฺยาลิ	ตฺมฺเห เทเสยฺยถ
อ.	อหํ เทเสยฺยามิ เทเสยฺยํ	มยํ เทเสยฺยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส เทเสสิ	เต เทเสสํ
ม.	ตฺวํ เทเสสิ	ตฺมฺเห เทเสสิตถ
อ.	อหํ เทเสสี	มยํ เทเสสิมहा

ป.	โส อเทสยิ	เต อเทสยํ อเทสยิสํ
ม.	ตฺวํ อเทสยิ	ตฺมฺเห อเทสยิตถ
อ.	อหํ อเทสยิ	มยํ อเทสยิมहा

ภวิสสันติ

ป.	โส เทเสสฺสติ	เต เทเสสฺสนติ
ม.	ตฺวํ เทเสสฺสลิ	ตฺมฺเห เทเสสฺสถ
อ.	อหํ เทเสสฺสสามิ เทเสสฺสํ	มยํ เทเสสฺสาม

ป.	โส เทสยิสฺสติ	เต เทสยิสฺสนติ
ม.	ตฺวํ เทสยิสฺสลิ	ตฺมฺเห เทสยิสฺสถ
อ.	อหํ เทสยิสฺสสามิ เทสยิสฺสํ	มยํ เทสยิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อเทสยิสฺส	เต อเทสยิสฺสํ
ม.	ตฺวํ อเทสยิสฺเส	ตฺมฺเห อเทสยิสฺสถ
อ.	อหํ อเทสยิสฺสํ	มยํ อเทสยิสฺสามहा

ทิส แสดง (รูปธรรม) show

ทิส + เณ ฌย = ทิสเส, ทิสย

วตตมานา

ป.	โส ทิสเสติ	เต ทิสเสนติ
ม.	ตวํ ทิสเสสิ	ตุมฺเห ทิสเสถ
อ.	อหํ ทิสเสมิ	มยํ ทิสเสม

ป.	โส ทิสสยติ	เต ทิสสยนติ
ม.	ตวํ ทิสสยสิ	ตุมฺเห ทิสสยถ
อ.	อหํ ทิสস্যามิ	มยํ ทิสস্যาม

ปณจมี

ป.	โส ทิสเสตุ	เต ทิสเสนตุ
ม.	ตวํ ทิสเสหิ	ตุมฺเห ทิสเสถ
อ.	อหํ ทิสเสมิ	มยํ ทิสเสม

ป.	โส ทิสสยตุ	เต ทิสสยนตุ
ม.	ตวํ ทิสสยาหิ ทิสสย	ตุมฺเห ทิสสยถ
อ.	อหํ ทิสস্যามิ	มยํ ทิสস্যาม

สตุตมี

ป.	โส ทิสเสยย ทิสเส ทิสเสถ	เต ทิสเสยฺยํ
ม.	ตวํ ทิสเสยฺยาลิ	ตุมฺเห ทิสเสยฺยถ
อ.	อหํ ทิสเสยฺยามิ ทิสเสยฺยํ	มยํ ทิสเสยฺยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส ทิสเสสิ	เต ทิสเสสฺสุ
ม.	ตวํ ทิสเสสิ	ตุมฺเห ทิสเสสิตถ
อ.	อหํ ทิสเสสิ	มยํ ทิสเสสิมฺหา

ป.	โส อทิสฺสยิ	เต อทิสฺสยฺยํ อทิสฺสยฺยํ
ม.	ตวํ อทิสฺสยิ	ตุมฺเห อทิสฺสยิตถ
อ.	อหํ อทิสฺสยิ	มยํ อทิสฺสยิมฺหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ทิสเสสฺสติ	เต ทิสเสสฺสฺนติ
ม.	ตวํ ทิสเสสฺสสิ	ตุมฺเห ทิสเสสฺสถ
อ.	อหํ ทิสเสสฺสํ ทิสเสสฺสํ	มยํ ทิสเสสฺสํ

ป.	โส ทิสฺสยิสฺสติ	เต ทิสฺสยิสฺสฺนติ
ม.	ตวํ ทิสฺสยิสฺสสิ	ตุมฺเห ทิสฺสยิสฺสถ
อ.	อหํ ทิสฺสยิสฺสํ ทิสฺสยิสฺสํ	มยํ ทิสฺสยิสฺสํ

กาลาติปัตติ

ป.	โส อทิสฺสยิสฺส	เต อทิสฺสยิสฺสํ
ม.	ตวํ อทิสฺสยิสฺส	ตุมฺเห อทิสฺสยิสฺสถ
อ.	อหํ อทิสฺสยิสฺส	มยํ อทิสฺสยิสฺสํ